İşçi Sınıfının Savaş Yolunda

DURUM

durum-online.com bilgi@durum-online.com

Kim ki Masal Okumaktan Bıktı!..

Haber, Yorum, Bildiri Sayı: 4 / Mayıs 2019

Başyazı

31 Mart 2019 Yerel Seçimleri Erdoğan İçin Sonun Başlangıcıdır

Demokratik güçler hedeflerine ulaştı: Kürdistan'da kayyımlar silip süpürüldü, büyük şehirlerde AKP hezimete uğradı; İstanbul'daki AKP itiraz manevraları ilk etapta dumura uğratıldı.
Şimdi YSK'nın İstanbul'da seçimleri iptali engellenmelidir!

31 Mart 2019 Yerel Seçimleri başta HDP olmak üze-

Devamı 2. Sayfada

Bu Sayıda

- *Erdoğan İçin Sonun Başlangıcı / (S.1-2)*
- *1 Mayıs'ta Alanlara (S. 1-7)*
- *Darbe, Partimiz ve Likidasyon (S.11)*
- *Komintern / Ozan GÖREN (S. 23)*
- *Reel Sosyalizmin Çöküşü / Deniz ALTINER (S. 28)*
- *Komünizm Heyulası / Levent FİDAN (S. 35)*
- *Komünist Hücre ve İşçi Örgütlenmesi / Selim KARAASLAN (S. 44)*

Haydi 1 Mayıs 2019'da Miting Alanlarına!

Haydi 1 Mayıs 2019'da Miting Alanlarına!
Yerel seçim başarılarını kutlayalım!
Demokratik hak ve özgürlükleri, işçi haklarını savunalım!
Bir kez daha Erdoğan'a sonunun geldiğini gösterelim!
Kıdem tazminatlarımızın talanına karşı çıkalım!
Ücret ve maaşları kemiren enflasyonu, zamları, pahalılığı protesto edelim!
Doğu'da Kürdistan'da yürütülen savaşa karşı çıkalım, Kürtlerle barış isteyelim!
Öcalan'ın tecridine karşı yapılan açlık grevlerini destekleyelim!

Bu yıl, uluslararası işçi ve emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan Bir Mayıs'ı Türkiye'de Türk, Kürt ve

Devamı 8. sayfada

Dê berbi qadên xwenîşandanên 1 gulan 2019 ve!

Serkeftina hilbijartinê ya herêmî pîroz bikin!
Mafên karkeran û mafên azadî û demokrasiyê biparêzîn!
Carek din em nîşanî Erdogan bidin ku dawiya wî hatiye!
Dijî talankirina tezmînata salîkariyê (kidem) derkevîn!
Enflasyona ku xerc, mûçe, bahabûn û bilindkirina nirxê pêdawîstiyan protesto bikeyn!
Em dijî şerê li rojhilat, li Kurdistanê tê ajotin derkevîn, daxwaza aşitiyê li gel kurdan bikeyn!
Piştivaniya mangirtinên birsîbûna ji bo rakirina tecrîda li ser Öcalan bikeyn!

Isal cejna navnetewî ya karker û kedkaran ji bo piştîvanî û tekoşînê 1 gulan, li Tirkiyê bi aliyê kurd, tirk û gelên din ve ji bo serkevtinên hilbijartinên

Dewama wê li rûpela 9

1. Sayfadan Devam

re partimiz TKP ve diğer devrimci demokratik güçlerin açıkladığı ve uyguladığı, gerçekleşmesi için canla-başla çalıştıkları politik çizgi doğrultusunda gerçekleşti:

Özellikle doğuda, Kürdistan'da kayımlar büyük ölçüde silinip süpürüldü, Diyarbakır, Van, Mardin, Hakkâri ve daha birçok belediyeler kayyımlardan kurtarıldı. Türkiye'nin batısında da AKP-MHP ittifakı kaybettirildi, onlara büyük bir darbe indirildi. Yalnız İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde değil Adana, Mersin, Antalya, Aydın gibi daha birçok büyük şehirde de AKP-MHP ittifakı belediye başkanlıklarını kaybetti. Halklarımız AKP ve özellikle onun Genel Başkanı Erdoğan'a bir ders verdi. O'nun antidemokratik keyfi yönetimine, otoriter, faşizan rejimine, Kürt halkına karşı uyguladığı baskıya, ona karşı sürekli yürüttüğü savaşa, pahalılığa, enflasyona, doları azdıran ekonomi politikasına hayır dedi. Her ne kadar Erdoğan Cumhur İttifakının hâlâ %52 gibi bir desteği var diyerek kendine ve tek adam rejimine bir meşruiyet kazandırmaya çalışsa da bu seçimlerde aldığı yenilgi, uğradığı kayıplar O'nun sonunun başlangıcıdır. Artık eskisi gibi yönetilmek ve yaşamak istemeyen yalnız halklarımız değil, egemen güçler, en başta Erdoğan ve çevresi de eskisi gibi yönetemeyecek durumdadırlar. Bu henüz devrimci bir duruma işaret değildir, ama seçim kampanyası sırasında yakalanan tabandaki eylem birlikleri devam ettirilirse, Erdoğan'ın önüne koyduğu seçimsiz rahat bir 4,5 yıllık keyfi yönetim kısa bir zaman sonra sonlandırılabilir. Yığınlar zaferin, başarının tadını aldı, yenilmez olarak bilinen Erdoğan'ın yenilebileceğini gördü ve gösterdi. Bundan sonrası devrimci güçlerin tabanda çalışmasına, Kürt ve Türk ittifakını tabanda güçlendirilmesine bağlıdır.

Seçimlerde başarı HDP ve Kürtler sayesinde oldu

Şu açıkça ifade edilmeli ki, bu başarı her şeyden evvel direnen Kürt halkınındır, 5 aydan fazla bir zamandır Öcalan'a uygulanan tecride karşı açlık grevleriyle direnen Leyla Güven ve arkadaşlarınındır, Doğu'da Kürdistan'da kayyımları silip-süpürerek, batıda AKP'ye büyük şehirleri kaybettirecek bir politika izleyen HDP'nindir, HDP'nin bu seçim stratejisine *„destek olun, mutlak sandığa gidin, AKP'ye kaybettirin“* diye 29 aydır haksız yere tutuklu olduğu Edirne cezaevinden mesaj gönderen, seçmeni harekete geçiren Demirtaş'ındır, Kürdistan'da oluşturulan güç birliğinindir. Bir kez daha faşizan AKP-MHP koalisyonuna karşı verilen mücadelede Kürt halkının, HDP'nin kilit bir rol oynadığı görüldü. Kürt ve Türk halkının ve diğer Türkiye halklarının, işçi ve emekçi yığınlarının, demokrasi güçlerinin birliği gerçekleştiğinde yıkılmayacak bir faşist rejimin, devrilmeyecek bir diktatörün olamayacağı ortaya çıktı. Nasıl HDP ve Demirtaş, 7 Haziran 2015 seçimlerinde *„seni başkan yaptırmayacağız“* belgisiyle AKP ve Erdoğan'a ilk yenilgiyi tattırdıysa, şimdi de, 31 Mart 2019 seçimlerinde *„sana kayyımlarını da, büyük şehirlerini de kaybettireceğiz“* politikasıyla ikinci kez yenilgiyi yaşattı. En başta Erdoğan'a, *„en büyük aşkı ve sevdası“* olarak adlandırdığı İstanbul'u kaybettirdi. O İstanbul ki, O'nu kaybeden Türkiye'yi kaybeder! Onun için 31 Mart seçimleri, Erdoğan'ın, faşizan AKP-MHP iktidarının sonunun başlangıcıdır diyoruz. Bu yerel seçimleri bir genel seçim atmosferine çeviren, bir bekâ sorunu yapan Erdoğan ve Bahçeli idi. Onlara İstanbul ve diğer büyük şehir belediye başkanlıklarını kaybettiren halk, onların faşizan iktidarlarını da istemediği ko-

nusunda kesin bir irade beyanında bulunmuştur. Bekâlarının, geleceklerinin sönmeye başladığını göstermiştir. Bu seçimde halktan bir nevi güvenoyu isteyen Erdoğan, bu güvenoyunu alamamıştır.

Bu seçimlerde Erdoğan'ın HDP'yi ve Kürtleri hep "terörist" gösterme, Kürdistan'ı inkâr etme, HDP ve PKK yöneticilerini, söylediklerini çarpıtmaya kalkarak itibarsızlaştırma gayreti de iflas etmiştir. Seçimin en son günlerinde HDP oylarının belirleyici olduğunu gören Erdoğan, terörist dediği HDP'lilere 'kardeşim' diyerek onlardan oy istemeye kalktı. Ama nafile! HDP'lilerin AKP'ye verecek tek oyları bile yoktu. Onlar oylarını Erdoğan'ı yenmek, Türkiye'ye demokrasiyi kazandırmak için kullandılar. HDP'nin ve Kürt seçmeninin Türkiye'nin demokratikleşmesinde stratejik bir yeri olduğu, Türk kamuoyunda ve özellikle de CHP çevrelerinde de kabul edilmeye başlandı. Bunu eski CHP milletvekili Yarkadaş ve İstanbul yeni Belediye Başkanı İmamoğlu, büyük şehirlerin, özellikle AKP'nin kalesi olarak bilinen İstanbul Küçükçekmece ve Esenyurt ilçelerinin kazanılmasındaki HDP oylarının ve özellikle Demirtaş'ın hapishaneden gönderdiği mesajın önemini vurgulayarak belirttiler. Eğer bugün Türkiye demokratik güçleri Erdoğan'ı ve AKP-MHP faşizan iktidarını bir yenilgiye uğrattık diye sevinebiliyorlarsa, bunu HDP'ye ve Kürt seçmenine borçludurlar. Bu seçimde Kürtler ve Türkler arasında doğan bu birlik, şimdiye kadar Erdoğan ve Bahçeli'nin Türklerle Kürtler arasına örmeye çalıştığı milliyetçilik ve şovenizme, Kürt düşmanlığına dayalı korku duvarını da yıkıp attı. Bu birlikten doğan gücü yalnız Türkiye değil tüm dünya gördü. Bunu şimdiye kadar HDP ile yan yana gelmekten imtina eden CHP yöneticilerin de bir çoğu görmektedir. Şu bir kez daha bilinmeli ki, HDP ve demokratik güçler bu seçimde CHP'yi seçmek için CHP'ye oy vermediler, demokrasi için Erdoğan'a ve AKP-MHP iktidarına bir ders vermek için CHP'ye oy verdiler. CHP'lilerin İYİ Partililerin yanısıra HDP'lilerle de kuracağı bir ittifakın Türkiye'de neleri değiştirebileceğini halklarımıza göstermek için oy verdiler. Bu seçim kampanyası boyunca tabanda Kürt, Türk ve diğer Türkiye halklarının, Alevi, Sunni, Hıristiyan ve diğer dinlerden insanların, komünistlerin, CHP'lilerin, İYİ Partililerin, hatta Erdoğan'ın tek adam rejimine karşı AKP'lilerin, ilerici ve devrimci güçlerin, işçi ve emekçilerin meydanlarda ve sokaklarda oluşturdukları doğal ittifaklar demokrasinin, güzel günlerin umudu olarak yeşermektedir. Şimdi görev tabanda doğan bu doğal ittifakı yaşatmak ve güçlendirmektir.

Erdoğan'ın ayrıştırıcı tehdit politikası iflas etti

Bu seçim kampanyası şimdiye kadar görülmemiş en antidemokratik zor koşullarda yürütüldü. Devletin tüm olanaklarını fütursuzca kullanan Erdoğan muhalefete karşı her türlü şiddeti, tehdidi, yalan ve manipülasyonu uygulamaktan geri durmadı. Medyayı, TV kanallarını ve gazeteleri muhalefetin adaylarına hemen hemen kapattırdı. Sırf kendi mitinglerini ve konuşmalarını naklen yayınlattı. İçişleri Bakanı Soylu ile birlikte toplumda terör estirdiler. Özellikle Kürdistan'da baskılar çok daha ağırdı. Asker ve polisin varlığı, silahların gölgesi her tarafta egemendi. Erdoğan önce Rojova'ya askeri bir müdahalede bulunup, Rojova fatihi olarak seçimleri kazanmayı plânladı. Ama ABD Başkanı Trump buna müsaade etmedi. *„Bunu yaparsan senin ekonomini mahvederim!"* deyince geri adım atmak zorunda kaldı. Seçimi kazanmanın kolay olmayacağını anladı. Buna bir de kötü ekonomik koşullar ekleniyordu. Ekonomi kötüye gidiyordu, pahalılık, enflasyon, döviz almış başını gidiyor, pazar can yakıyordu. Tarım ülkesi Türkiye'de soğan, domates, biberin kilosu 10 liradan aşağı düşmüyordu. Gaza, benzine, elektriğe

zamlar kapıda bekliyordu. Bu olumsuz koşulları örtbas etmek için Erdoğan kampanyasını PKK, HDP ve Kürt ve Kürdistan düşmanlığı üzerine oturttu. Ayrıştırıcı, kutuplaştırıcı bir nefret dili kullandı. Tehditler savurdu. HDP ve mitinglerine saldırıları yoğunlaştırdı. İçişleri Bakanı Soylu ve Erdoğan kazanan HDP'li belediyelere yeniden kayyım atanacağını söyleyerek halka gözdağı vermeye kalkıştı. Erdoğan muhalefet liderlerini alenen tutuklatmakla, idamla tehdit etti. Ama bunlar tutmadı. Zira halk Erdoğan'dan bıkmıştı, değişim istiyordu. *„31 Martta hesaplaşırız!“* diyordu ve hesaplaştı, Erdoğan'a beklemediği dersi verdi. Hem doğuda Kürdistan'da hem batıda büyük şehirlerde seçimleri kaybettirdi.

Erdoğan'ın İstanbul aşkı ranttır

Seçimleri kaybeden Erdoğan iyice şaşırdı. Özellikle İstanbul'u kaybetmek onun için büyük bir şok oldu. Belediye seçimlerini, özellikle de İstanbul Büyük Şehir Belediye Başkanlığı'nı kaybetmek demek, kendi ailesine ve çevresine, beslediği parti yöneticisi ve militanlarına büyük bir rant ve arpalık olarak sunduğu belediyelerin, özellikle de İstanbul Belediyesi'nin olanaklarını kaybetmek demekti. İstanbul Türkiye'nin ekonomik, siyasi, kültürel kalbidir. İstanbul hâlâ Türkiye'de en büyük rant alanıdır. Erdoğan'ın *„büyük aşkım ve sevdam“* dediği İstanbul'daki bu ranttır. O, bu rant uğruna diktiği gökdelenlerle bu şehrin güzelliğine ihanet etti. Daha da ihanet edecekti. Kapatılan Atatürk Havalimanı'nın ve daha nice yerlerdeki arsalarda gözü vardı. Ama bu oyun 31 Martta bozuldu. Halk *„yeter artık!“* dedi. Şimdi halkın İstanbul'una, belediyelerine sahip çıkma zamanı. Zira Erdoğan hâlâ Ankara'da iktidarda. Hâlâ elinde büyük bir güç var. O, elindeki bu gücü muhalefetin kazandığı belediyelere karşı kullanmaktan, onların çalışmalarını engellemekten geri durmayacaktır. Açıkça onları “topal ördek” yapacağını, sanki kendi parasıymış gibi onlara devlet yardımı vermeyeceğini, *„nasıl yöneteceklerini göreceğiz“* deme küstahlığına kalkıştı. Hâttâ kendi belediye başkanları az oy aldıkları mahallelere *„hizmet götürmeyeceğiz“* diye kendilerine oy vermeyen halkı cezalandıracaklarını söylemekten utanmadılar. Kendileri kaybedince halkın iradesini hiçe saymaya kalkarak halka en büyük saygısızlığı yapmaya yeltendiler. Ama halk bu kez dik durdu. Geçen seçimlerde hile ve sahtekârlığa alışık olan Erdoğan ve AKP yöneticilerine bu kez hile ve dolandırıcılık olanağı vermedi. Trafolara kedi sokarak, *„atı alan Üsküdar'ı geçti“* diyerek az oy farkla zaferini ilan eden Erdoğan'a bu kez bu fırsatı vermedi. Kendi iradesine, sandıklara sahip çıktı. Erdoğan'ın manevralarına karşı direndi.

Erdoğan rant uğruna diktiği gökdelenlerle bu şehrin güzelliğine ihanet etti.

Erdoğan ve AKP en büyük manevraları İstanbul'da çevirmeye kalktı. Her türlü hukuksuzluğu, YSK'ya baskıyı, şiddeti, kaba kuvveti göze alarak İstanbul'da seçim sonuçlarını kendi lehlerine çevirmeye kalkıştılar. Seçim sonuçlarına itiraz ettiler. Seçim kurullarına ve YSK'ya bağımsız birer kuruluş olarak değil, AKP'nin ve Erdoğan'ın birer yan kuruluşu gibi davranmaya kalkıştılar. Muhalefetin binlerce oy farkıyla kazandığı yerlerde YSK, AKP'nin itirazlarını anında kabul ederken, muhalefetin 3-5 oy farkla kaybettiği yerlerde itirazları anında reddedildi, kazananın AKP olduğunu ilan etti. YSK'nın bu tarafgir tutumu en açık şekilde İstanbul'da görüldü. Seçim kurulları İstanbul'da hem geçersiz oyları, hem de geçerli oyları tekrar tekrar saydırttı. Cumhur İttifakı adayı Binali Yıldırım'la Millet İttifakı adayı Ekrem İmamoğlu arasındaki 15 bine varan farkın kapanamayacağının uzmanlar tarafından açıklanmasına rağmen,

bir oy farkla seçim kazanılır diyen Erdoğan ve Bahçeli *„11 milyon seçmenin olduğu İstanbul'da 14-15 bin oy farkıyla seçim kazanmak vicdanları sızlatır“* diyerek seçimlerin yenilenmesi için kamuoyuna ve YSK'ya baskı yapmaya başladılar. Esasında sızlayan halkın vicdanı değil, kendi vicdansızlıklarıydı, yerel erkleri kaybetmekten duydukları rahatsızlıktı. Seçimlerin yenilenebilmesi için gerekli olan tam kanunsuzluk halini oluşturmak için kendi yaptıkları yolsuzlukları, usulsüzlükleri muhalefete yıkmaya kalktılar. *„Sandık kurullarının teşekkülünde çete şüphesi var, sandıklarda organize suç şüphesi var, seçim listelerinde seçmen kaydırması var, listelerde hile var, sahte seçmen var, boş arazilere, inşaat halindeki binalara kaydedilmiş binlerce seçmen var“* demeye başladılar. Büyükçekmece'de sahte seçmen bulmak için polise ev baskınları yaptırdılar. Tüm bu hile ve usulsüzlükler muhalefet tarafından seçim öncesinde seçmen kütükleri hazırlanırken YSK'ya bildirildi. Hem YSK hem hükümet ve AKP yetkilileri en sağlam, en hilesiz seçmen listelerinin Türkiye'de olduğunu açıkladılar. O zaman tüm itirazları reddettiler. Nedir bunların şimdi bu usulsüzlük yönündeki acelecilikleri. Ne demişler? Minareyi çalan kılıfını hazırlar! Şüphesiz nerde nasıl hile yapıldığını iktidar çevreleri çok iyi bilmektedirler. Onları kızdıran, ürperten, bu hilelere rağmen seçimi İstanbul'da kaybetmiş olmalarıdır. Kendi yaptıkları hilelere dayanarak “delil” sağlamak ve bunlara dayanarak seçimlere itiraz etmek ve yenilenmesini istemek en kolay iştir. Bunun için hukukçu olmaya da gerek yok! Tüm bu çabalarla AKP İstanbul'da mazbatanın İmamoğlu'na verilmesini 17 gün geciktirdi. Sonunda İl Seçim Kurulu kapanmayan açık oy farkına dayanarak İmamoğlu'na mazbatayı verdi. 25 sene sonra AKP İstanbul'u kaybetti. 25 sene sonra CHP'nin adayı İYİ Partiden, HDP'den partimiz TKP'den Erdoğan'a karşı AKP'lilere, demokratik güçlere kadar sayısız muhalefet grubunun desteği ile İstanbul Belediye Başkanı oldu. Burada önemli olan yalnız İstanbul'un alınması değil, İstanbul şahsında Erdoğan'a ve onun faşizan AKP-MHP koalisyonuna bir darbe indirilmesidir, onlara sonlarının geldiğinin gösterilmesidir. Bu tüm Türkiye halklarının kutlayacağı bir başarıdır. Erdoğan itiraz manevralarıyla kazandığı 17 gün içinde muhakkak büyük bir temizlik yaptı. Hem yolsuzluk dosyalarını yok ettirdi hem de çevresine yeni ihaleler dağıttı. Belediye olanaklarını son bir kez daha yağmalattı. Şimdi bunlar ve 25 yıllık AKP iktidarı döneminde işlenen yolsuzluklar bir bir ortaya çıkarılmalıdır, deşifre edilmelidir.

Erdoğan itiraz manevralarıyla kazandığı 17 gün içinde büyük bir temizlik yaptı.

Seçimlerden çıkarılacak dersler

Bu seçimlerden çıkarılacak çok dersler vardır. İlk kez bu seçimlerde sandıklara sonuna kadar sahip çıkıldı. Muhalefet cephesinden kimse sandıkları terk etmedi. Islak imzalı sandık tutanakları anında kurulan seçim merkezlerine ulaştırıldı. Bunlar hemen sisteme işlendi. Anında adayların aldıkları oylar, aralarındaki fark “ıslak” verilerle ortaya kondu. Devletin, yani Erdoğan iktidarının sesi durumuna gelen Anadolu Ajansının (AA) manipüle edilmiş verilerinden bağımsız, kamuoyuna bir veri ve bilgi akışı sağlandı. Bu gerçek ve doğru bilgi akışı sonunda AA oyların manipüle edilemeyeceğini anlayınca kendi veri akışını gece saat 23'de kapattı. Binali Yıldırım son bir hamleyle AA'nın verilerine dayanarak 3500 oy farkla kendini Belediye Başkanı ilan etmeye kalktı, ama tutmadı. Doğru verilere dayalı muhalefetin 29 bin olan oy farkını YSK da kabul etmek zorunda kaldı. Bu olay gösterdi ki, sandıklara sahip çıkılırsa, ıslak imzalı tutanaklar anında seçim merkezine

ulaştırılırsa, AA ve YSK sisteminden bağımsız bir veri, bilgi ve işlem akışı yaratılırsa, Erdoğan ve AKP'nin hile ve yolsuzluk yapma olanağı ortadan kaldırılmaktadır. Geçmiş seçimlerde bu yapılmadığından veya yapılamadığından Erdoğan *„atı alan Üsküdar'ı geçti“* diyerek AA'nın manipüle verileriyle kendini başkan ilan etmişti. Artık Erdoğan'ın en önemli bir hile ve yolsuzluk kaynağına çomak sokulmuş oldu. Bu oyunun bozulduğunu gören Erdoğan'ın seçimlerde, sandıklarda “organize suç”, “çete” var dediği olgu muhalefetin sandıklara sahip çıkması, CHP, HDP, İYİ Parti ve diğer partilerden müşahitlerin sözleşmiş gibi sandıklara sahip çıkması ve sandıkları terk etmemesidir. “Çete” CHP, HDP, İYİ Parti ve diğer partilerden müşahitlerin oluşturduğu birliktir, “örgüttür”. “Organize suç” ise sandıklara sahip çıkmaktır. 17 gün boyunca sandıkları terk etmemektir. Demokratik güçler bu suçu işlemekten gurur duymalıdırlar. Böyle bir tavır demokrasiyi savunmaktır. Erdoğan *„sandıklarda Fetö çetesi”* var diyerek sandıklara sahip çıkılmasını itibarsızlaştırmaya çalışmıştır. Ama tutmadı. Şayet böyle bir çete varsa bunun sorumlusu da sandık kurullarını oluşturulmasından haberdar olan Erdoğan'ın ta kendisidir, suç üstü yakalanmıştır. Bu bundan sonra da Erdoğan'ın sandıklarda yolsuzluk yapmaktan vazgeçmeyeceğini göstermektedir. İlerideki seçimlerde de demokrasi güçlerinin çok uyanık olması gerekmektedir.

Şimdi halkla beraber şeffaf, katılımcı, demokratik belediyeciliğin örnekleri verilmelidir.

Hizmet ve katılımcı demokratik belediyecilik

Bu seçimlerden çıkarılacak diğer bir derste belediyecilik anlayışımızı değiştirmektir. Belediyecilikte genel politikalardan yerel politikalara yönelmek, hizmet esas alınmalıdır. 31 Mart 2019 seçimleri bir genel seçim atmosferi içinde geçti. Erdoğan'a verilen yenilgiyle seçimin bu cephesi başarıyla sonuçlandı. Erdoğan'ın uyguladığı savaş ve baskı siyaseti, enflasyonu, pahalılığı artıran ekonomi politikası halk tarafından reddedildi. Böylece Erdoğan'ın süngüsü düşürüldü. Ama bu seçim esas olarak yerel idari seçimlerdi, belediye seçimleriydi. Belediye seçimlerinde halkın en yakıcı günlük sorunlarının, halkın beklediği hizmetlerin görüşülmesi, tartışılması gerekirdi. Kampanya boyunca bu sorunlar yeterince tartışılamadı. Şimdi bu tartışmalar yapılmalı, geniş kapsamlı programlar hazırlanmalı, bunlar halka sunulmalıdır. Halkla beraber şeffaf, katılımcı, demokratik belediyeciliğin örnekleri verilmelidir. Mümkün olduğunca tüm kararlara halkın katılımı sağlanmalıdır. Gelir ve giderler, hizmetler açık, şeffaf olmalıdır. Şeffaflık belediye başkan odasını kapısını kaldırmakla sağlanmaz, şeffaflık halkın, tabanın tüm kararlara katılım ve icraatı kontrol etme mekanizmalarını yaratmak ve hayata geçirmektir. Hizmet halkın ihtiyacına tekabül etmelidir, ayrım yapmaksızın eşit ve tüm vatandaşları kapsayıcı olmalıdır. Güzel, temiz, ulaşımı kolay, kültürel olanakları fazla, aile ve gençleri, kadınları kucaklayan, güvenli ve huzurlu bir beldede yaşamak vatandaşın hakkıdır. Sol ve demokratik güçler bunları gerçekleştirdikçe halk tarafından yeniden seçileceklerdir. Geçmişte hem CHP, hem HDP, hem de diğer demokratik güçlerin yönettikleri belediyelerde bir çok hatalar yapıldı. Şimdi hizmeti temel alan katılımcı demokratik belediyeciliği hayata geçirmeliyiz.

Eksiklerimiz ve yeni görevlerimiz

Bu seçim çalışmalarımıza eleştirel olarak bakmak da gerekmektedir. Tüm seçim kampanyası boyunca Erdoğan toplumda görülmemiş bir terör estirdi. Bu terör sayesinde Türkiye çapında belediyelerin büyük bir çoğunluğu hala AKP'nin ve MHP'nin elinde kaldı. Özellikle Kürt illerinde estirdiği

Erdoğan'ın Kürtlere uyguladığı baskıları, Rojova'ya müdahale planlarını, savaş hazırlıklarını deşifre etmeliyiz, Leyla Güven ve arkadaşlarının açlık grevlerine sahip çıkmalıyız.

terörle, güvenli bölge adı altında asker ve polis gözetiminde kurduğu sandıklarla, beldelerin sosyal yapısında yaptığı değişikliklerle seçimleri manipüle etti, bazı Kürt illerinde seçimi kazanmayı sağladı. Buna rağmen bu kayıplar düşündürücüdür. HDP, bu kayıpların değerlendirileceğini, özleştirel bir yaklaşımla eksikliklerin ve yanlışların saptanacağını, eksikliklerden dersler çıkarılacağını kamuoyuna açıkladı. Türkiye Kürdistanı'nda güçlü bir HDP Türkiye'nin genelinde, özellikle de batıda işçi ve emekçilerin, demokratik güçlerin mücadelesinde büyük bir güç kaynağıdır. Bu seçim öncesi ve sonrasında genellikle Türkiye'nin batısında, özellikle de İstanbul'daki baskı ve yolsuzluklar üzerinde çok duruldu. Kürdistan'daki baskı ve yolsuzluklar gündeme çok gelmedi, bir yerde "ihmal" edildi. Bu batıdaki demokratik güçlerin bir eksiğiydi. Şimdi özellikle Kürdistan'a yönelmeliyiz. Erdoğan'ın Kürtlere uyguladığı baskıları, Rojova'ya müdahale planlarını, savaş hazırlıklarını deşifre etmeliyiz, Leyla Güven ve arkadaşlarının açlık grevlerine sahip çıkmalıyız. Unutmayalım ki, Türkiye'nin demokratikleşmesi Diyarbakır'dan geçer, Kürtlerin özgürleşmesinden, Öcalan üzerindeki tecridin kalkmasından geçer, güçlü bir HDP'den geçer. Bu da Erdoğan'ın hem doğuda hem batıda geriletilmesini gerektirir. Erdoğan ve çatıştırdığı AKP-MHP ittifakı hala %52 gibi bir çoğunluğa sahip. Türk yığınlarda milliyetçilik ve şovenizm hala güçlü. Bu çoğunluğu azaltmak, bu gücü kırmak gerekmektedir. Bu önümüzde duran büyük bir görevdir. Yerel seçimlerde bir başarı kazandık. Ama Erdoğan iktidarına son vermek için bu yeterli değildir. Şimdi seçim kampanyası sırasında tabanda CHP'li, HDP'li, İYİ Parti'li, AKP'li ve diğer parti seçmenleriyle, Türk, Kürt, Laz, Çerkez, Arnavut, Boşnak, Roman ve diğer Türkiye halklarıyla, Alevi, Ezidi, İslam, Hıristiyan ve diğer inanç ve kültürlerden insanlarla oluşturulan ilişkiler, birlikler korunmalı, devam ettirilmeli ve güçlendirilmelidir. Bu seçimlerde elde edilen en büyük başarı halklarımız, yaşadığımız inançlar ve kültürler arasında yaratılan önyargıların yıkılması, demokrasi için birlikte mücadele azminin doğmasıdır. Şimdi bunu yaşatma zamanıdır. Seçim bitti, ama demokrasi için mücadele bitmedi. Mücadele yeni başlamaktadır. Çünkü seçimlerde bu mücadelenin temeli atıldı. Erdoğan iktidarı bu temel üzerinde verilecek mücadelelerle yıkılacaktır. Haydi görev başına!

TKP 1920 20.04.2019

Haydi 1 Mayıs 2019'da Miting Alanlarına!

1. Sayfadan Devam

diğer halklarımızdan işçi ve emekçiler 31 Mart yerel seçimlerinde elde etttikleri başarılarla kutlayacaklar. Bu seçimlerde HDP'nin politikası sayesinde, Kürt ve Türk işçilerinin ve emekçi halklarının tabanda oluşturdukları seçim ittifaklarıyla kayyımların çoğuna son verildi, başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlerde belediye başkanlıkları AKP-MHP ittifakına kaybettirildi. Erdoğan büyük bir yenilgi aldı, halklarımız O'na bir demokrasi dersi verdi. Bu başarı Erdoğan'ın sonunun başlangıcıydı. Şimdi

Bir Mayıs mitinglerinde Kürt ve Türk işçi ve emekçileri, demokrasi güçleri arasında seçim kampanyası sırasında oluşan birliği, dostluk ve dayanışmayı pekiştirelim. Erdoğan'ın sonunu getirecek, MHP ile oluşturduğu faşizan iktidarına son verecek, Türkiye'ye demokrasi ve özgürlüğü, barışı ve kardeşliği getirecek olan güç, Kürt ve Türk işçi ve emekçileri arasında kurulan ve yeşeren bu birlik ve dayanışma olacaktır. Bu birlik Erdoğan ve Bahçeli'nin işçi ve emekçi halklarımız arasına ekmeye çalıştıkları düşmanlıkları yıkacak, enternasyonal dayanışmanın mümtaz örneklerini verecektir. Bu daha şimdiden Bir Mayıs alanlarında Erdoğan'ın Kürt halkına karşı yürüttüğü savaşa, Rojova'ya müdahale girişimlerine karşı çıkmayı, Öcalan'a uygulanan hukuksuz keyfi tecride karşı açlık grevi yapan Leyla Güven ve arkadaşlarının direnişine sahip çıkmayı, Kürt sorununun eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde demokratik ve barışçıl çözümünü savunmayı gerektirmektedir. Bir Mayıs alanları ancak Kürt halkının ulusal ve demokratik hakları savunularak demokrasi şölenine dönüşebilir, enternasyonalizm ruhunu yaşatabilir.

31 Mart yerel seçimlerinde işçi ve emekçi halkımızın büyük bir çoğunluğunun Erdoğan'ın partisine ve faşizan ittifakına oy vermemesinin, *„yeter artık“* demesinin en önemli bir nedeni de Erdoğan'ın uyguladığı, sorumlusunun kendisinin olduğunu beyan ettiği ekonomi politikasıdır. Enflasyon, zamlar ve pahalılık en başta dar gelirli, asgari ücretle çalışan işçi ve emekçilerin cebini yakmaktadır. Bir tarım ülkesi olan Türkiye'de halkın temel gıdası olan soğan, patlıcan, patates, domates, biberin yanına yaklaşılmıyor. Kilosu 10 liradan aşağı düşmüyor. İşçi ve emekçi et ve balığı çoktan unuttu. Dolar her gün yükseliyor. Elektriğe, gaza, suya yeni zamlar yolda. Erdoğan ailesi ve çevresindeki işadamları, ihracat ve ithalat tüccarları, inşaat müteahhitleri Türkiye'yi, hazineyi, belediyeleri talan ederek milyarlar vururken, işçi ve emekçiler yokluk ve açlık içinde kıvranmaktadırlar. Artan fiat, zam ve vergilerle halkın sırtından elde edilen gelirler betonlara, binalara, köprülere gömülmekte, köprüleri işleten konsorsiyumlara peş-keş çekilmektedir. Bu talan ve yağmaya son vermek biz işçi ve emekçilerin elindedir. Bunun için bir kez daha bu Bir Mayıs alanlarında Kürt ve Türk işçi ve emekçilerinin birliğini haykırmalı ve göstermeliyiz. Erdoğan açıkça fiyatların böylesine uçmasının bir nedeninin de Kürtlere sıkılan kurşun parası olduğunu söyledi. Savaşın olduğu her yerde kaybeden, ölen hep işçi ve emekçilerdir. Bunun için Kürtlere karşı yürütülen savaşa karşı çıkmak en başta Türk işçi ve emekçilerinin görevidir. Bu Bir Mayıs alanlarında Kürtlere karşı savaşa karşı çıkalım, Kürt ve Türk işçi ve emekçi dayanışmasını yükseltelim.

Şimdi Bir Mayıs alanlarında protesto edilecek en önemli konulardan biri de, Damat Albayrak'ın açıkladığı yeni ekonomi paketidir. İşçi ve emekçilerin ücretlerine yapılan saldırılar yetmiyormuş gibi, şimdi de bu paketle işçi ve emekçilerin tasarruflarına, kıdem tazminatlarına saldırılar planlanmaktadır. Çıkarılacak bir yasayla kıdem tazminatları, işsizlik sigortası, gönüllü bireysel emeklilik ve gelecek zorunlu biresel emeklilik bir fonda toplanacak. Bu fonda toplanan paralar istihdam yaratmak, ülkenin kalkınmasını sağlamak için yatırımlara ayrılmayacak. Tam tersine bu fonlarla, her gün giderek dışarda kredi ve döviz bulmakta zorlanan Erdoğan'ın çevresine, yerli ve yabancı tekellere yeni bir yağma ve talan olanağı yaratılacaktır. Yarın işçiler işsiz kaldıklarında, emekli olduklarında içi boşaltılmış fonlarla karşı karşıya kalacaklardır. Ona ne gençliğinde, ne de yaşlılığında bir huzur, reva görülmektedir. Buna müsaade edilmemelidir. Erdoğan'ın faşizan otoriter rejimi altında yaşamak, ezilmek ve sömürülmek işçi ve emekçilerin kaderi değildir. Bu kaderi değiştirmek Türk, Kürt ve diğer Türkiye halklarından işçi ve emekçilerinin elindedir.

Bir Mayıs alanlarında,

İşçilerin primlerine, tasarruflarına göz diken hükümetin yeni ekonomi planlarına karşı çıkalım. *„Kıdem tazminatlarından, tasarruflarımızdan elini çek“* diyelim!

Kazanılmış ekonomik ve demokratik haklarımıza sahip çıkalım. İşsizliğe, yoksulluğa, enflasyona, zamlara, pahalılığa karşı çıkalım!

İşçi ve emekçi düşmanı Erdoğan'ın gidişini hızlandırmak, ülkemizi demokratikleştirmek, barışı sağlamak için Türk, Kürt ve diğer halklarımızın işçileri ve emekçileri arasında birliği güçlendirelim, enternasyonalizm bayrağını yükseltelim,

Başta Öcalan ve Demirtaş olmak üzere tüm politik tutuklulara özgürlük isteyelim. Barış istedikleri için işten atılan akademisyenlerin, demokratik tutumlarından dolayı KHK'larla işlerine son verilen öğretmen ve memurların işlerine dönmelerini talep edelim!

Haydi Bir Mayıs alanlarına!

TKP 1920 **24.04.2019**

Dê berbi qadên xwenîşandanên 1 gulan 2019 ve!

Berdevama rûpela 1

herêmî yên 31 adarê dê bête pîrozkirin. Di van hilbijartinan de bi saya serê siyaseta HDP ê ku di bestina hevpeymaniya hilbijartinan de, di navbera karger û kedkarên tirk û kurd de, piraniya kayuman hatine paqijkirin. Bi seretayî Stenbul û her we li piraniya bajarên mezin yên din de serokatiyên şaredariyan ji deste hevpeymaniya AKP-MHP hatine standin. Erdogan toşî têkçûneke mezin hat, gelên me derseke baş ya demokrasiyê ji wî re dan. Ev serkevtine destpêka bi dawî hatina Erdogan e. Niha jî pêwîste di xwenîşandanên 1gulanê de hevkarî, yekitî û hevpeymaniya di navbera karger û kedkarên tirk û kurd, hêzên demokrasiyê de ku ji bo hilbijarinan hatibû pêkanîn, bête bihêz kirin. Ev hevpeymaniye dê dawiya rêveberiya faşîzan ya Erdogan ku li MHP nijinîye bîne. Ew hêza ku demokrasiyê , azadiyê, aşitiyê û biratiyê li Tirkiyê dabîn bike dê ew hevpeymaniya di navbera karger û kedkarên tirk û kurd de ku cî girtiye û hêşîn bûye dê bibe. Ev yekitiye dê nifaq û dijminahiya ji aliyê Erdogan û Bahçeli ve ku di navbera gelên me yên karker û kedkar de hatîye çandin têk bibe, dê bibe numûneya hevkariyeke hêja ya enternasyonal. Eva jî pêwîstiya van xalên jêr derdixe pêş, wek; di qadên 1 gulanê de rûreşkirina ajotina şerê Erdogan dijî gelê kurd, dijî derketina hewlên destewerdanên li rojava, lê xwedî derketina mangirtina birsîbûnê ya Leyla Güven û hevalên wê yên dijî tecrîda li ser Ocalan ku bi keyfî û bê qanûnî tê meşandin, parastina çareseriya pirsgirêka gelê kurd di çarçûva yeksanî, azadî û xweseriyê, li ser bingehê demokrasî û aşitiyê. Qadên 1 gulanê tenê bi parastina mafên gelê kurd yên netewî û demokratîk ve dikar bibe ciyê cejnên demokrasiyê û ruha enternasyonalizmê zindî bike.

Di hilbijartinên herêmî yên 31 adarê de piraniya gelê me yê karker û kedkar deng nedane partiya Erdogan û hevpeymaniya wî ya faşist. Sedemê gotina wan ya ”êdî bese” jî ew bû ku, sepandina sîyaseta Erdogan ya aborî bû ku hemû berpirsiyariya wê girtiye ser xwe. Enflasyon, zam, buhabûna kel û pel bi seretayî, berûkên karker û kedkarên desteng û yên ku bi mûçeyên herî kêm kar diken dişewitîne. Wek welatê kişawerziyê li Tirkiye meriv nikara nêzîkî xwarên bingehîn yên gel wek pîvaz, kartol, bacan, bacanreşk û biberan bibe. Kêloya wan ji 10 lîran jêrtir nakeve. Karker û kedkaran guşt û masî ji zû de bîrkirine. Dolar roj bi roj bilind dibe. Bilindkirina nirxê kehreba, gaz û avê dîsan di rê de ye. Malbata

Erdogan, karsazên der û dora wan, bazirganên hinarde û kirînê, mutahidên avadanî, Tirkiyê, xizînê, şaredariyan talan dikin, milyaran didizin, lê karker û kedkar di nav xizanî û zelîliyê de neçarin. Zêdebûna buhayê kel û pel û bi bacan ew qazancên ji gel têne rakêşan li avahîyan li betonan û piran de têne çalkirin û ji bo wan sazîyên piran dixebitînên têne pêşkêşkirin. Dawî pê anîna vê talanê di destê me karker û kedkaran de ye. Ji bo wê jî divê di qadên 1 gulanê de em carek din bi dengek bilind yekitiya karker û kedkarên tirk û kurd biqêrîn û nîşan bidîn. Erdogan bi aşkerayi got ku sedemê buhabûna nirxê kel û pelan, teqandina guleyên li ser kurdan e. Her derê ku şer û pevçûn lê heyî yên ku winda dikin, tên kuştin her tim karker û kedkarin. Ji bo vê jî, dijî derketina şerê li ser kurdan tê ajotin di radeya yekem de erkê karker û kedkarên tirk e. Di qadên vê 1 gulanê de em dijî şerê li ser kurdan tê ajotin derkevîn, piştgiriya di navbera karker û kedkarên kurd û tirk bilindtir bikeyn.

Di vê gavê de di qadên 1 gulanê de protestokirina babeta herî giring, pêşkêşkirina paketa aborî ya zava Albayrak e. Her wekî êrişên li ser mûçên karker û kedkaran têra neke, niha jî bi vê paketê va pîlanên destdirêjî li ser teserofên wan û li ser tezmî-nata wan ya salîkar tê kirin. Bi yasayek nû

dixwazin tezmînatên salîkar, sîgorteya bêkariyê, xanenişîniya dilxwazî û kesane û xanenişîniya dahati ya kesane icbarî li fondekê de bête berhevkirin. Ew parên di vê fondê de têne berhevkirin ji bo afirandina kardarîyê (istihdam) ji bo avadankirina welat, ji bo veberhênanan nayêne xerc kirin. Dij berê vê, Erdogan, dor û berê wî di rojane peydakirina pereyên biyanî de astengiyan dikişînin, ev fondene dê ji bo wan, ji bo kompaniyan biyanî û xweyanî dê mecalê talanên nû afirîne. Subê dema karker bê kar man, dema xanenişîn dibin, dê rûberûyê fondên nava wan hatî wlakirî bibin. Ne di cuwaniya wan de nejî di pîritiya wan de rûyê xweşîyê ji wan re nayê nîşandan. Divê rê li van tiştan neyê dayin. Di bin bandora rejîma Erdogan ya otorîter û faşîzane de jiyan, selimandin û toşî metingeriyê bûyin qedera karker û kedkaran nîne. Guhartina vê qederê di destê kurdan, tirkan, karker û kedkarên gelên din de ye.

Di qadên yek gulanê de, Em dijî pîlanên vê hukumeta ku çavê xwe berdaye ser prîmên û, teserofên karkeran derkevîn. Em ji wan re bêjîn, destên xwe ji "tezmînatên me yên salyarî û teserofên" me bikêşin!

Em xwedî li mafên xwe yên aborî û demokratik derkevîn ku hatine standin. Em dijî bêkarî, xîzanî, enflasyon, giranahî, buhabûna nirxê pêdawîtiyan derkevîn!

Ji bo bi lezgîn kirina çûyina dijminê karker û kedkaran Erdogan, ji bo demokratize kirina welatê me, ji bo dabînkirina aşitiyê, yekitiya karker û kedkarên tirk, kurd û yên gelên din têkûz bikeyn, alaya enternasyonalizmê bilind bikeyn.

Bi seretayî ji bo Ocalan û Demirtaş, her we ji bo hemû girtiyên siyasî em azadiyê bixwazîn. Ew akademîsyenên ji ber daxwazên wan yên ji bo aşitiyê ji karên xwe bûyi, ew mamosta û karmendên ji ber helwestên wan yên dekmokratîk ji karê xwe bûyî, em daxwaz bikeyn ku ew vegerine ser karên xwe.

Dê berbi qadên 1 gulan 2019!

TKP 1920 24.04.2019

12 Eylül 1980 Darbesi, Partimiz ve Likidasyon

1973 seçimlerinde gerici güçlerin, cuntacıların yenilmesiyle Türkiye'de sınıf savaşları, demokrasi ve özgürlük savaşımı yeniden hız kazandı. TKP'nin işçi, emekçi yığınlar ve Kürt halkı içinde, köylüler, gençler, kadınlar arasında güçlenmesi mücadelelere yeni ivmeler kazandırdı. Gerici, egemen güçler bu devrimci yükselişi kırmak için dinci, milliyetçi, faşist güçleri, Bozkurtları ilerici güçlerin üstüne sürdü, ülkede gerici faşist terör estirildi, Maraş'ta, Çorum'da alevilere ve devrimci güçlere karşı katliamlar yaptırıldı, Fatsa'da ordu, belediye seçimini kazanan demokratik güçlerin üzerine yürüdü. Direnen Maden-İş işçilerine saldırılar arttı.

Ülke ekonomisi *"70 sente muhtaç"* duruma düştü. 70'li yılların sonunda Türkiye büyük ekonomik, politik kriz içinde bocalıyordu. ABD ve AB başta olmak üzere Dünya Bankası, İMF Demirel hükümetinin acil ihti-yacı olan 1 milyar dolar krediyi vermek için, devlet sektörünün özelleştirilerek yabancı sermayeye açılmasını, ekonominin liberalleşmesini şart koşuyordu. Demirel 24 Ocak 1980'de İMF ve Dünya Bankasının bu koşullarını ka--bul etmek zorunde kaldı, ama halkın, devrimci ve demokratik güçlerin tepkisi karşısında *"24 Ocak Diktası"* denen bu kararları uygulayamadı, uygulayamayınca da kredi alamadı. Parlamento kilitlendi, işlemez oldu.

Ülkede gericiler ve demokratik güçler arasında oluşan denklik durumu karşısında CİA ve derin devlet, faşist örgütleri daha da çok hareketlendirerek yıllardır süren terör eylemlerine hız verdi. Başta Kemal Türkler olmak üzere işçi liderleri, profesörler, binlerce genç, öğretmen, aydın, bunlar arasında sayısız TKP militanı arka arkaya öldürülüyorlardı.

Bu kaos ortamı NATO'cu, Amerikancı generallerin işini kolaylaştırdı. Kamuoyunda askeri müdahalenin tabanı hazırlandı. ABD ve NATO'nun *"izni"* ve Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri ve Jandarma Komutanlarının katılımıyla Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren yönetiminde kurulnan bir cunta 12 Eylül 1980'de darbeyle iktidara el koydu. Parlamento dağıtıldı, siyasi partiler, devrimci sendikalar, ilerici gençlik ve kadın örgütleri kapatıldı, ülkede faşist terör estirildi. Binlerce aydın, genç, demokrat, devrimci, solcu, sosyalist, komünist ve Kürt devrimcisi ve özgürlük savaşçısı tutuklandı, hapishanelere tıkıldı, işkencelerde öldürürüldü. En büyük katliamlar Diyarbakır Hapishanesi'nde Kürtlere karşı işlendi; onlarca genç devrimci idam edildi. Canını kurtaran yurt dışına kaçtı. DİSK, TÖB-DER, ilerici sendikalar, gençlik, Kürt sol ve demokratik hareketlerinin önde gelen pek çok yöneticisi Avrupa'ya çıktı. Partimiz MK üyelerinden ve kadrolarından bir kısmı Avrupa'ya geldi. Başta Behice Boran, Nihat Sargın, Ahmet Kaçmaz olmak üzere birçok TİP ve TSİP yöneticisi de yurtdışına çıktı, politik göçmen oldular.

Bu gerici, Amerikancı, NATO'cu askersel cuntanın amacı; uyguladığı faşist terörle 70'li yıllarda yükselen işçi, köylü, emekçi sol, devrimci aydın, gençlik, kadın hareketlerini, Kürt özgürlük hareketini ezmek, bir daha ayağa kalkamayacak duruma getirmek, toplumu dizayn etmek, Avrupa'daki gibi birbirleriyle uzlaşan burjuva partileri yaratmak ve Türkiye'yi tamamiyle yabancı sermayenin talanına açmaktı. Bunun için işbirlikçi sermaye çevrelerinin güvenilir adamı ve Dünya Bankası uzmanı Turgut Özal, önce cunta hükümetinin başbakan yardımcılığına getirilerek ekonominin dümeni ona teslim edildi. Daha sonra başbakan olan Özal'ın ilk işi devlet işletmelerini özelleştirerek yabancılara satmaya başlamak oldu. Özal neoliberal politikaların Türkiye'deki ilk uygulayıcılarındandı. Cunta'nın hazırlattığı otoriter anayasa topluma

giydirildi, demokrasi ve özgürlükler alabildiğine budandı, ülke MGK'nın, askeri vesayetin, derin devletin yönetimine bırakıldı. Faşist karakterli anayasa, değiştirilen kimi maddeleriyle bugün hâlâ yürürlüktedir. Çıkarılan siyasi partiler ve seçim yasalarıyla tek adamcı parti anlayışını, seçimlere konan %10 barajıyla halkın büyük kesiminin temsilini engelleyen bir sistemi getirdiler ve diğer bir yasayla da başta Kürtçe olmak üzere Türkçe dışında Türkiye halklarının dillerini yasakladılar. Bunlar yapılırken sol ve demokratik güçler üzerinde yoğun terör estirdiler: Ama halk susmadı. Askeri rejime karşı en büyük direniş, dili ve kimliği baskı altında olan Kürt halkından geldi. Bu kez bu halkın başlattığı silahlı direniş hâlâ sürmektedir. Halkın direnişi karşısında cunta seçim yapmak, sivil hükümet kurmak gibi liberal adımlar atmak zorunda kaldı. Kısmi ve kısıtlı bir burjuva demokrasisine geçmek ise uzun yıllar aldı. Halkımız çok acılar çekti. Bugün de Erdoğan 16 Nisan 2017 referandumunda hile ve zorbalıkla değiştirilen bazı maddeleriyle, 12 Eylül'den kalma bu Anayasaya ve diğer yasalara dayanarak Türkiye'de Hitler biçimi faşist bir tek adam rejimi kurmaktadır. Halkımız buna karşı da direnecektir, direnmektedir. İleride demokratik rejimin ilk işlerinden biri, faşist anayasa ve yasaları kaldırmak, cuntaları sorgulamak ve Erdoğan'dan hesap sormak olacaktır.

Partimiz 12 Eylül Cuntası'na karşı direnişe geçen ilk örgütlerden biridir. TKP 12

ATILIM

Cuntaya karşı direnişte birleşelim!

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Çağrısı

Güçbirliği

Cuntanın cinayetlerine engel olalım!

60. savaş yılımız

Eylül 1980'de çıkardığı bir bildiriyle askeri darbeyi, cuntayı protesto etti ve halkımızı cuntaya karşı birleşmeye ve direnmeye çağırdı. TKP, bir yandan yurt içindeki örgütlerini yeni koşullara uyarlamaya çalışırken, diğer yandan yurt dışındaki örgütlerini gerici, Amerikancı, NATO'cu askersel cuntaya, diktatörlüğe karşı harekete geçirdi. Avrupa'da olan ve Avrupa'ya yeni çıkan örgüt ve temsilcileriyle geniş ittifak yaratmaya, cuntaya karşı Avrupa kamuoyunu eyleme geçirmeye çalıştı, büyük protesto yürüyüş ve gösterilerinin yapılmasına katkıda bulundu, Türkiye'deki duruşmalara Avrupa'dan gözlemci gönderilmesini örgütledi.

Parti Politbürosu Türkiye'deki örgütlerimize açıkta olan kadroları hemen geri çekme, tanınmayan yoldaşlardan yöre ve il komiteleri yedeklerinin oluşturulması, yeni bağlantı elamanlarının saptanması direktifini verdi. Cuntanın o anda burjuva partileriyle uğraşmasına aldanılmaması gerektiği ve bu askersel diktatörlüğün sivri ucunun sol demokrat ve devrimci güçlere, özellikle de partimize yöneleceği belirtildi. Önlemlerin acilen alınması gerekiyordu. Ama bu iş kolay değildi. Parti kadrolarının hemen hepsi ortadaydı, biliniyordu. Sendikalarda, derneklerde, açık çalışıyorlardı. Sendika ve dernekler kapanınca bu kadar kadroyu illegaliteye çekmek kolay değildi. İşyerlerinde, semtlerde kendi başına çalışabilecek hücre birimleri çok azdı.

Parti yığınlar içinde *'kaybolmuş'* değil, yığınlar arasında *'apaçık'* ortadaydı. Bu ağır koşullara rağmen, belli bir *'yedek'* örgütlenme sağlandı. Ama cuntanın saldırısı gecikmedi. 1981 Bir Mayıs'ı yaklaşırken partimiz yeni yapıyı tamamlayamadan büyük bir saldırıya uğradı. Politbürodan, Merkez Komitesinden, yöre ve il komitelerinden yüzlerce yoldaş tutuklandı. Ağır işkence gördüler. İşkencede Deniz yoldaş katledildi, birçok yoldaş sakat kaldı. Ağır işkence altında çözülenler oldu, direnenler oldu. Cunta

sol, demokrat, devrimci güçleri, sosyalistleri ve özellikle komünistleri bir daha ayağa kalkamayacak şekilde ezmek istiyordu. Ama başaramadı. Parti yaşamayı ve çalışmayı sürdürdü. Yoldaşların büyük kısmı yurtdışına kaçmayı başardılar. Ülkede toparlanmanın örgütlenmesi gerekiyordu. Ama bu nasıl başarılacaktı?

Tutuklanmayan, yurt dışına çıkan MK üyesi yoldaşların katılımıyla Ağustos 1981'de MK Plenumu toplandı. Gündemde cuntanın değerlendirilmesi ve nasıl niteleneceği, cuntaya karşı savaşım ve ulusal demokratik güçlerin en geniş birliğinin, tek cephenin kurulması, parti örgütlerinin durumu ve yaraların sarılması konuları bulunuyordu. Cuntanın niteliği konusunda ülkede sol güçler arasında yoğun bir tartışma vardı. Çoğu askersel rejimi „faşist" diye niteliyordu. Parti ise Türkiye'deki sınıfların konumunu, burjuva ve tekeller içindeki çelişkileri, ordu içindeki farklı eğilimleri dikkate alarak; askersel rejimin „gerici" olduğunu, faşist olarak nitelenmesinin tam yerinde olmayacağını, ama yöntemlerinin faşizan olduğunu belirtti ve cuntayı *„açık askersel bir diktatörlük"* olarak niteledi.

Parti içinde cuntanın karakteri konusunda tartışmalar dinmedi, ama tüm örgütler cuntaya karşı en geniş güçlerin eylem birliği için canla başla savaştılar. 1981 Plenumunda ve plenum sonrasında üzerinde en çok durulan konu, parti örgütlerinin durumuydu. Cuntanın saldırısı sonunda verilen kayıp, alınan yenilgi çok büyüktü. Tutuklananlar arasında bir Politbüro üyesi, birçok Merkez Komitesi, yöre, il ve yerel komitelerden birçok yoldaş bulunuyordu. Bunun nedeni ne idi ve sorumlusu kimdi? O zaman parti merkezinde H. Erdal Türkiye örgütlerinin doğrudan sorumlusuydu. Parti örgütlerinin yönlendirilmesinde Erdal'ın bazı hatalı tutumları olduğu anlaşıldı. Bunun üzerine H. Erdal bu görevden alındı ve Prag'a Yeni Çağ, Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisi'nde parti temsilcisi olarak görevlendirildi. Durumu kabullenemeyen H. Erdal Prag'tan İngiltere'ye *'kaçarak'* Yörükoğlu ile bir oldu ve çıkışlarıyla partiye büyük zarar verdi.

Türkiye ile ilişkileri direkt Nabi Yağcı üstlendi. Nabi aynı zamanda Bilen yoldaşın yardımcısı olarak görevlendirildi. Bu arada Türkiye'den çıkıp gelenler çoğaldı. Yurtdışına çıkan kadroların ezici çoğunluğunu Partizan grubu ve çevresinden, TİP'den, TSİP'den ve diğer hareketlerden gelenler oluşturuyordu. Bu yoldaşların nereye ve nasıl yerleştirilecekleri sorun oldu. Hepsinin sosyalist ülkelerde kalmasına gerek yoktu. Büyük çoğunluğunun Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi kaçınılmazdı. Bu yerleştirmelerin nasıl olacağı konusunda parti yönetiminde ciddi tartışmalar oldu. Batı Avrupa'daki yoldaşlar, Türkiye'den gelen yoldaşların politik ilticacı olarak değişik Avrupa ülkelerine dağıtılmasını ve bu ülkelerde cuntaya karşı protesto eylemlerin gerçekleştirilmesinde, Avrupa kamuoyuyla ilişkiler kurulmasında, hapisteki tutuklularla dayanışma eylemlerinin düzenlenmesinde görevlendirilmesini önerdiler.

Cuntanın saldırısı sonunda verilen kayıp, alınan yenilgi çok büyüktü. Tutuklananlar arasında bir Politbüro üyesi, birçok Merkez Komitesi, yöre, il ve yerel komitelerden birçok yoldaş bulunuyordu.

Nabi ise, Türkiye'den gelen yoldaşların çoğunun MK, Yöre ve il komite üyeleri olduğunu, yığın örgütlerinde çalıştıklarını ve *"sıcak savaşlardan geçen deneyimli kadrolar"* olduklarını belirterek, Batı Avrupa'daki parti ve yığın örgütlerinin başına gelmeleri gerektiğini belirtti. Nabi'nin hedefi Batı Avrupa'daki tutarlı, kişilikli, Marksist-Leninci kadrolardan kurtulmak, onları diskalifiye etmek, böylece kendi grupçu, klikçi anlayışına uygun Partizan ve çevresindeki kadrolarla Batı Avrupa örgütlerine hükmetmek, kendi küçük burjuva serüvenci anlayışını onlara dayatmaktı.

Nabi'nin bu tutumu, özellikle Batı Berlin'de büyük tepki gördü. Bu tepkilere aldırmadan, Nabi *"emirle"* önerisini uygulamaya koydu. Örgütlerde büyük sorun yarattı. Zaten H. Erdal'ın Batı Avrupa'daki örgütlerin yığın çalışmalarını ve düzenledikleri festivalleri ve halka dönük kültür eylemlerini sağcı, reformist faaliyetler olarak nitelemesinin yarattığı tahribata, bir de Nabi'nin yarattığı güvensizlik tahribatı eklendi. Batı Berlin'deki üyelerin bir bölümü bu koşullarda çalışamayacaklarını belirterek izinle, kardeş parti, Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi, SEW'ye gittiler ve çalışmalarını orada yürüttüler. Bu Nabi'nin partide gerçekleştirdiği ilk likidasyon girişimlerinden biriydi.

Erdal'ın İngiltere'ye kaçması parti içinde büyük huzursuzluk yarattı. Parti örgütlerinin ülkede ağır yaralar aldığı bir dönemde parti birimleri, kardeş partiler, özellikle SBKP bu olayı sorgulamaya başladılar. Bunun üzerine Bilen Yoldaş genel sekreterlik görevini Nabi'ye devretti ve kendisi Partinin onursal başkanı oldu. Artık örgütlerle birebir Nabi muhatap oluyordu ve sorumluluk ondaydı. TİP ve TSİP'le yürütülen eylem birliği görüşmelerini de bilfiil kendi eline almak, ona eylem birliği değil birleşme yönünde yeni bir içerik kazandırmak istiyordu. Ama 1981 Plenumu ışığında bu çalışmalar eylem birliği anlayışıyla yürütülüyordu. Daha sonra 1983'de 5. Kongre'de, kongre kararı olarak gerçekleşen bu görev devri; TİP, daha sonra TSİP ve diğer sol örgütlerle birleşme kararı, 1973'te başlayan ATILIM sürecinin kesintiye uğraması, tekrar Şefik Hüsnü çizgisine geri dönülmesi anlamına geliyordu. Partide geri dönülmez bir likidasyon, yeniden bir burjuva kuyrukçuluğu dönemi başlıyordu.

TİP, TSİP ve Kürt sol ve demokratik güçleriyle görüşmeler

1981 Plenumunda ortaya çıkan eylem birliği anlayışıyla Parti, sol ve demokratik güçlerle eylem birliğinin ve tek bir cephenin oluşturulması için hemen harekete geçti. Parti TİP'e, TSİP'e, Kürt sol ve demokratik güçlere, liderlerine, sendika ve gençlik liderlerine, Dev-Yol ve Maoculara kadar yurtdışında olan tüm parti, örgüt, grup ve kişilere gitti. Cuntaya karşı geniş bir eylem birliğinin, ittifakın oluşturulması çalışmalarında, PKK ne yazık ki bu görüşmelerin dışında tutuldu. PKK ile ilişkiye geçmede parti yönetiminde iki zıt görüş vardı. Kimi yoldaşlar PKK'nin terörist, anarşist örgüt olduğu görüşünde, buna karşı çıkan yoldaşlar da, PKK'nin bütün diğer Kürt parti ve grupları gibi ulusal demokratik bir hareket olduğu görüşündeydi, eylem birliği ve tek cephe çerçevesinde bunlarla da ilişki kurulmasını savunuyorlardı. Bu görüş azınlıkta kaldı. Çoğunlukta olanlar PKK'nin ülkede etkisinin olmadığını söylüyor, Kürt ulusal demokratik hareketini Kürt küçük burjuva aydın parti ve gruplarıyla sınırlandırıyorlardı ve böyle de oldu. Nabi bu çizginin savunucusuydu. Bu çizgi daha sonraları Federal Almanya'da PKK'nin terörist olduğu için kapatılmasını öngören Burkaycılar'ın Federal İçişleri Bakanı Zimmermann'a yazdıkları mektuba imza atmaya kadar gitti ve sonuna kadar sürdü.

Yoğun eylem birliği ve cephe çalışmaları sonunda cuntaya karşı Frankfurt'ta dev bir yürüyüş düzenlendi. Eylem birliği için ilk adımlar atıldı. Parti bu örgütler

içinde özellikle TİP, TSİP ve Kürt sol ve demokratik güçlerle olan görüşmelere büyük bir önem verdi. Bu örgüt ve hareketlerin liderleriyle temaslar ve görüşmeler yoğun şekilde sürdürüldü. TKP'den bu görüşmeleri sürdüren Şiko yoldaştı. TKP onlara eylem birliği önerisiyle gitti ve cuntaya karşı ortak eylemde bu birliğin önemini vurguladı.

TİP'ten Behice Boran ve Nihat Sargın, TSİP'ten Ahmet Kaçmaz ve Yalçın Yusufoğlu TKP`nin Eylem Birliği önerisine karşı çıkıp çalışmaları çıkmaza soktular .

Ama TİP'ten Behice Boran ve Nihat Sargın, TSİP'ten Ahmet Kaçmaz ve Yalçın Yusufoğlu bu öneriye karşı çıktılar. Sekter, bencil ve kariyerist tutumları nedeniyle eylem birliği çalışmalarını çıkmaza soktular. Bunlar eylem birliğinden çok, kendilerinin Marksçı-Leninci, partilerinin de birer komünist partisi olarak kabul edilmesi koşulunu getiriyorlar ve üç partinin birleşmesi gerektiğini belirtiyorlardı. Bu tutumun yanlış olduğunu, legal partilerini illegal duruma sokacaklarını, ilerde askeri rejimden kurtulurken legal çalışma olanaklarını kaybetmiş olacaklarını anlamak ve kabul etmek istemiyorlardı. Onların bu tutumunun altında, *"gerçek TKP siz değilsiniz biziz, yurtdışı değil yurt içidir"* tartışması ve dayatması yatıyordu. Çünkü Boran ve Sargın TKP'nin üyeleriydi. Kendilerine, yerlerinin TKP MK olduğu, Merkez Komitesi üyesi olarak görevlerinin de TİP'i legal parti olarak yaşatmak ve yığınsallaştırmak olduğu söylendiğinde, TİP'in komünist partisi olduğu ve TKP ile birleşmekten başka seçenek kabul etmeyeceklerini belirtiyorlardı. Onların bu *'inadında'* SBKP'nin ve Bulgar yoldaşların etkisi büyüktü. Sovyet ve Bulgar yoldaşlar bu konuda ne yazık ki yanlış tutum içindeydiler.

Sovyet yoldaşların TİP'ne ilişkin tutumu yeni değil, 1960'lı yıllara dayanıyordu. 1965 seçimlerinde TİP'in Meclise girmesiyle Sovyet yöneticileri doğrudan TİP yöneticileriyle ilişkiye geçtiler ve TİP'i komünist partisi olarak gördüklerini söylediler. Sovyet yöneticileri Aybar ve Boran'ın kim olduğunu çok iyi biliyorlardı. Bu konuyu Nihat Sargın 12 Aralık 2007' de Tüstav'da yayınlanan yazısında şöyle dile getiriyordu:

„Sovyetler Birliği Başba-kanı Kosigin 1966'nın son günlerinde Ankara'ya gelmişti. Aybar'la da özel olarak gürüşmek istediğini belirtmiş, Aybar Sovyetler Birliği Elçiliğine çağrılmıştı. Kendi anlatışına göre, elçilikte birçok koridordan geçirilerek ulaştığı odada Kosigin'le karşılaşmış ve Kosigin, TİP'i, kardeş parti olarak görmek istediklerini belirtmiş; yani Türkiye İşçi Partisi, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Komünist Partisi'nin kardeş partisi olacak.

Aybar reddetmiş, dışarıya atıfla bir kardeş partinin zaten mevcut olduğunu hatırlatmış, Kosigin o konunun kolayca hallolabileceğini söyleyerek hemen yanıt verilmeden biraz daha düşünülmesini istemiş, ancak Aybar ret kararını değiştirmemiş, yanılmıyorsam bugünkü durumun hem parti, hem de Türkiye-Sovyetler Birliği ilişkileri açısından daha yararlı olabileceğini de eklemiş.

Bunları anlattı Aybar, reddetmişti, ama anlatırken Kosigin'in isteğinden dolayı adeta gurur duyuyor, gururlanıyor gibiydi. Anlatmak istediğim iki olgu bunlar. İnanıp inanmamakta serbestsiniz, çünkü başta dediğim üzere size göstereceğim başka bir yazılı belge veya tanığım yok, belki bir gün bunların belgesi de bulunabilir ama benim elimde öyle bir dayanak yok. Ama inanıyorsanız, 1951 tutuklanmasından 1988 TİP-TKP birliğine kadar giden kırka yakın yılı birçok bakımdan

kafanızda yeniden değerlendirme ihtiyacı duyacağınıza eminim.

Ne demek istediğimi anlattım sanırım; geriye doğru yolculukta eski yorumları yeniden değerlendirmeye yol acacak yeni bilgiler her zaman karşınıza çıkabilir, buna hazırlıklı olunmalıdır.“

Yurtdışında yapılacak konferansa katılma çağrısını reddettiklerini anlatan Türkali, disiplinsizlik yaptıklarını itiraf etmişti.

Yeri gelmişken belirtmek gerekir ki, Kıvılcım'ın yamağı Vedat Türkali de Berlin'deki bir toplantıda, Sovyetler'in 1960'larda Türkiye'deki partililere yurtdışında yapılacak konferansa katılmaları için haber gönderdiğini ve Türkiye'dekilerin bunu reddettiğini anlatmıştı. Disiplinsizlik yaptıklarını itiraf etmişti.

80'li yılların başına kadar, Sovyetler'in bu dayatmalarına rağmen, TİP'le birleşmeye bütün politbüro üyeleri tam birlik içinde karşı çıktılar. Politbüro TİP, TSİP ve diğer sol partilerle kardeşçe eylem birliğini savunuyordu. Bu birlik Aram yoldaşın ölümüne kadar sürdü, ondan sonra Politbüro'da denge değişti. Veysi Sarısözen çoğunluk oyuyla Polit Büro'ya girdi.

80'li yılların ilk yarısında Sovyetler'in etkisiyle partimizdeki fraksiyoncu unsurlar, Anti-Leninist bir çizgide çoğunluk sağladılar.

80'li yılların ilk yarısında Sovyetler'in etkisiyle partimizdeki fraksiyoncu unsurlar, anti-leninist bir çizgide çoğunluk sağladılar. Parti içinde eski birer TİP'li olan Nabi ve Veysi harekete geçtiler, TİP'le ve diğerleriyle birleşmenin başını çektiler. Bunlar bir yandan 12 Eylül sonrası parti organlarında sağladıkları çoğunluğa, diğer yandan da Sovyet desteğine dayanarak Bilen'e baskı yapmaya başladılar. İlk başta birleşmeye kesinkes karşı çıkan Bilen zamanla bu iki bas-kıya karşı koyamaz hale geldi. PB'dan TİP, TSİP ve Kürt hareketleriyle görüşmeleri yürüten Şiko yoldaş da Bilen yoldaş gibi bunlarla birleşmeyi değil, eylem birliğini savunuyordu. Sonunda Şiko yoldaş, partimizin TİP, TSİP yöneticileriyle birlikte eylem birliği sorunlarını tartışmak için bir toplantı yapılması konusunda mutabakat sağladı. Bu toplantı Prag'da oldu. Toplantıda Behice Boran, TKP'den görüşmeleri götüren PB üyesi Şiko yoldaş için, o bu toplantıya katılırsa biz geri döneceğiz ve toplantıyı terk edeceğiz diye dayattı. TKP delegasyonu Bilen, Nabi, Veysi ve görüşmeleri sürdüren Şiko yoldaştan oluşuyordu. TİP'den Boran, Sargın ve Sakalsız gelmişti. TSİP'ten Ahmet Kaçmaz ve Gültekin Gazioğlu vardı. TKP delegasyonu birlik halinde çıkmadı ve Behice Boran'a boyun eğdi. Şiko yoldaş toplantıyı terk etme zorunda bırakıldı. Toplantıda eylem birliği değil, birlik yönünde eğilim ağır bastı. Bu olay 5. Kongre'den önce oldu. Kongre hazırlıkları bu kapitülasyondan sonra hızlandı. Kongre öncesinde Sovyet yönetiminden Nabi'nin genel sekreter olması ve TİP'le birliğin hızlandırılması için müdahaleler de yoğunlaştı. Bu ortam içinde gidilen 5. Kongre Parti tarihinde yeni bir dönüm ve kırılma noktası oldu. Bu Partide yeniden Şefik Hüsnü çizgisine doğru bir yönelmeydi.

Likidasyon dönemi

Partinin 5. Kongresi 1983'de Prag'ta toplandı. Partinin yeni Merkez Komitesi, Genel Sekreteri,

Uzun yıllar sonra bir parti kongresi yapılması, Sovyet yöneticilerinin şemsiyesi altında toplanması şeklen büyük bir olaydı ama içerik bakımından bir yenilgi, yeni bir kırılmaydı. 5. Kongre`de parti Marksçı-Leninci konumları terketti, partinin likidasyonu fiilen resmileştirildi.

Genel Başkanı seçildi. Yeni tüzük ve programı kabul edildi. Cunta "faşist diktatörlük" olarak nitelendi, bu anlayışın sonucu olarak da ülkede *"artık barışçıl geçiş yolları tıkanmıştır"* saptaması yapıldı. Bu saptama, Türkiye'de seçimlere gidilmesi ve Nabi Yağcı ile Nihat Sargın'ın 1987'de Türkiye'ye dönmesi ile çelişki yaratıyordu. Bu bir tutarsızlık örneğiydi.

Uzun yıllar sonra bir parti kongresi yapılması, Sovyet yöneticilerinin şemsiyesi altında toplanması şeklen büyük bir olaydı ama içerik bakımından bir yenilgi, yeni bir kırılmaydı. Bu Kongrede parti Marksçı-Leninci konumları terketti, partinin likidasyonu fiilen resmileştirildi. Nabi ve etrafındakiler Sovyetlerden aldıkları destekle 'işçi sınıfının birliği' adına TİP, TSİP ve diğer sol örgütlerle organik birliği ilkesizce savunmaya, sosyal demokrat, küçük burjuva çizgide bir yol izlemeye başladılar. Onlar bunu parti organlarındaki çoğunluğa dayanarak, bürokratik merkeziyetçiliği işleterek uyguladılar, parti içinde sanki bu birliğe karşı çıkanların olmadığı kanısını yaratmaya çalıştılar.

Kongrede yaptığı açış konuşmasında Bilen yoldaş, bir kez daha partiye gelmekte olan tehlikeyi görerek, Leninizm yolundan ayrılmamak gerektiğini vurguladı ve şöyle dedi:

"..Kongremizi böyle uzun bir süre yapamamak acıdır. Ne ki, partinin üzerine gölge de düşürmüyor. TKP 51 yıl boyunca, hiçbir gün savaşın dışında kalmadı. Biz komünistler bu dönem boyunca, yaklaşık 25 büyük tutuklama yaşadık. Hepsine göğüs gerdik. Her tutuklamadan, her hıyanetten sonra yeniden ayağa kalktık. Bu sevinçli günlere, sayısız kurbanlar, büyük acılar pahasına ulaştık…

Yitirdiğimiz yoldaşlarımızın anısı önünde parti 5. Kongresinde bir kez daha saygıyla eğilelim… Mustafa Suphi ve 14 yoldaşımız için, idam sehpasında "Yaşasın TKP" diye haykıran Mesut Yoldaş için, 1951'de işkencede öldürülen Hasan Basri, faşist teröristlerin vurduğu dokumacı Meryem Karakız yoldaşımız için; Barış Yıldırım, Kenan Öztürk, Hüseyin Güzel, Avni Ece, Fevzi Kuruçay, Talip Öztürk, Ali İhsan Özgür, Celalettin Kesim, Mehmet Çakmak, Demir Yaraşık, Bahri Gürpınar için; halk düşmanı generallerin zindanlarında öldürülen Ahmet Hilmi Feyzioğlu, ve MK'mizin yiğit üyesi Mustafa Hayrullahoğlu için; 4. Kongreden bu yana yitirdiğimiz tüm parti yönetici ve militanları için, sizleri saygı duruşuna çağırıyorum.

TKP, 1922 yılında yasaklandığı zaman, MK şu tarihsel açıklamayı yaptı: "Uluslararası proletarya ve Türkiye işçi sınıfı varoldukça, TKP yok edilemez." Şimdi bu açıklama bir kez

daha parlak biçimde doğrulanıyor. 1981 Mayısında TKP'yi yok ettik diyen faşist diktatoranın suratına, 5. Kongre bir balyoz gibi iniyor. (...) komünistin tutuklanmasından, provokatörlerin saldırısından, döneklerin hıyanetinden sonra,

parti kısa zamanda yeniden ayağa kalkmıştır... Komünistlerin direngenliğini kırmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.

Birinci Kongre 1920'de Bakü'da yapıldı. Partinin kurulduğu bu günde, kongre, Lenin'i selamladı. Burjuvazi bu kongreye 28-29 Ocak 1921'de kanlı Karadeniz cinayetiyle yanıt verdi. Parti yıkılmadı...

İkinci Kongre, 1922'de Ankara'da toplandı. Sovyet, Fransız ve Alman komünist partilerinden delegelerin katıldığı kongre Türkiye halkını ulusal kurtuluş savaşına, ateş boylarına katılmaya çağırdı. Komünistler silah elde cepheye giderken, burjuvazinin kongreye yanıtı kongre binasını yakmak, kongre delegelerine silahla saldırmak oldu. Az sonra parti kapatıldı.

1925 yılında TKP Üçüncü Kongresini topladı. Bu kez burjuvazinin yanıtı daha sinsi oldu... Partiyi içerden vurdu, ajanlarını sızdırdı. Partiye karşı ikinci cephe açıldı: Likidatörlerin, oportünistlerin saldırı cephesi...

TKP, her iki cephedeki saldırıyı göğüsledi; yeniden örgütlendi, sıralarını likidatörlerden arındırdı. 1932 yılında 4. Kongre'yi İstanbul'da topladı...

TKP işte 4. Kongre'den bu yana, varlık-yokluk savaşını dişe diş verdi.

Yoldaşlarım,

Kongre çok uzakta kaldı, diye düşünenler var. 4. Kongreden sonra geriye ne kaldı diyenler var... 51 yıllık tarihi anlatmayacağım. Bu savları çürüten bir kanıt öne süreceğim. 4.Kongre'nin örgütçülerinden ve delegelerinden Mehmet Bozışık 5. Kongrenin de delegesidir. 5. Kongre, 4. Kongreye böylesine canlı tarihsel köprülerle bağlıdır.

Kongre'deki konuşması Bilen yoldaşın duyulması gereken bir çığlığı, unutulmaması gereken bir vasiyetiydi.

Yoldaşlar,

Kongremiz ağır koşullarda toplandı. Amerikan emperyalizminin çılgınca gidişi; önümüze barış mı, savaş mı sorusunu ivedi bir seçenek olarak getirdi. Ülkemiz faşist diktatoranın ezgisi altında... Kongre savaşa ve faşizme karşı işçi sınıfımızın eline güçlü bir silah verecektir.

Çetin koşullarda örgütlerden delege yoldaşların Kongreye koşması, faşizmin duvarında bir gedik açmıştır. Diktatörlük işkenceyle, tutuklamayla, provokatörlerle kongreyi önleyememiştir. Eski kuşaklar 4. Kongre'den bu yana, tam 51 yıl boyunca savaştılar... İyi günlerimizi görenlerimiz, bu günlerimizi görenlerimiz ne acı ki az oldu... Ama, bu günleri görmeden gözlerini yumanlar hiçbir zaman geleceğin çok daha iyi olacağından umutlarını kesmediler...

Onlar Lenin'in şu güzel anlamlı sözlerine inanmışlardı:

Biz babalarımızdan daha iyi savaşıyoruz. Oğullarımız da bizden daha iyi savaşacaklar ve utkuya ulaşacaklardır."

Bu konuşma Bilen yoldaşın duyulması gereken bir çığlığı, unutulmaması gereken bir vasiyetiydi. Kongreden kısa bir süre sonra Bilen yoldaş öldü. Nabi onun bu uyarılarını açıkça çiğnemeye başladı. 1985'de Sovyetler'de Gorbaçov'un yönetime gelmesiyle Nabi daha da güçlendi, parti içinden gelen tepkileri hiç dikkate almadan TİP'le ve diğerleriyle birlik adımlarını hızlandırdı. Yağcı'nın *"Birlik, yasallık, yenilenme"* belgisi bir yerde Gorbaçov'un Glasnost ve Perestroyka belgisinin Türkiye versiyonu idi. Onun için Gorbaçov politikasının bizde uygulanışı çok kolay oldu. Kadrolar önceden hazırlanmış, kayyuma teslim edilmiş bir durumda bekliyordu. Bunlar açıkça her alanda Gorbaçov'un yolunu izlemeye başladılar. TİP'le birleşiyoruz diye önce partiyi likide ettiler,

tüm örgüt ve birimlerini dağıttılar. Partiyi legalizm bataklığında soysuzlaştırmaya başladılar. Bir kongreyle likidasyonu sonuçlandırmak istiyorlardı. Ama Nabi 1987 yılında kongre hazırlıkları sırasında, kongreyi beklemeden, bir „*sansasyon*" yapmak için Türkiye'ye dönme kararı aldı. Nihat Sargın'la birlikte döndüler, tutuklandılar. 1988'de yapılan 6. Kongre ile TİP'le birleştiler, birlikte TBKP'yi kurdular. 1990'da hapisten çıktıktan sonra TBKP'yi legal olarak kurdular. Sözde birlik yolunda daha sonra TSİP ve diğer sol partilerle birleşen TBKP, önce Sosyalist Birlik Partisi (SBP), sonra Birleşik Sosyalist Partisi (BSP) adını aldı. Her birleşme daha çok sağa, burjuva saflarına kayışı, kadroların daha çok dağılmasını, tahrip olmasını getirdi. Her seferinde likidasyonu daha da derinleştirdiler.

Her birleşme daha çok sağa, burjuva saflarına kayışı, kadroların daha çok dağılmasını, tahrip olmasını getirdi. Her seferinde likidasyonu daha da derinleştirdiler.

Bu süreçte başta TKP ve TİP'in birleşmesini hararetle savunan parti yöneticileri, büyük tekstil iş adamı olan Cem Boyner'in kurduğu partiye, *'Yeni Demokrasi Hareketi'* YDH'ye katıldılar, açıkca burjuva düzenini, burjuva demokrasisini savundular. Geriye kalan diğer parti yöneticilerinin büyük bir çoğunluğu ise Dev-Yol gibi küçük burjuva, ulusalcı-kemalist hareketle, yeşil, troçkist gruplarla birleşerek 'Özgürlük ve Dayanışma Partisi' ÖDP'yi kurdular. Bunlar bir ayağı devlet içinde, diğer ayağı sol içinde olan Şefik Hüsnü yandaşı Mihri Belli, Rasih Nuri İleri, Vedat Türkali, Bilal Şen gibi TKP düşmanlarıyla saf tuttular. Bunlar Bilen'in tüm parti yaşamında savunduğu Marksist-Leninist anlayışı terk etme, burjuvazi ile uzlaşma idi. Şefik Hüsnü'nün yaptığı gibi Kemalistlerle, burjuvaziyle birlikte hareket etmekti.

Beşinci Kongre'de alınan TİP'le birleşme kararı sıradan bir karar değildir. Bu kararla parti geleneksel Marksçı-Leninci ideolojisini, politikasını, parti ve örgütsel anlayışını terk etmiş, burjuva ideolojisini, sosyal demokrasiyi, küçük burjuva parti anlayışını benimsemiştir. Bunun için Nabi Yağcı'nın daha sonra 5. Kongre için *"bir kopuş, ideolojik/politik tarihsel bir yol ayırımıdır"* diye bir saptama yapmış olması boşuna değildir. Bugün 5. Kongre'yi ve onun kararlarını, TİP'le birleşmeyi, TBKP'yi savunanlar, ona yeniden yasallık sağlamaya çalışanlar, TKP likidasyonunu devam ettirmek, Nabi'nin yolunda gitmek isteyenlerdir. Bunlar bilimsel sosyalizm temelinde sınıf savaşı yerine küçük burjuva legalizm batağında yuvarlanmayı tercih edenlerdir. 5. Kongre'de yapılan yanlışlıklar ve kongrenin kendisinin bir kırılma olduğu görülmeden, TİP'le birleşme sorgulanmadan TKP likidasyonuna son verilemez, yeni atılım yapılamaz. Bu sorgulamayı yapmayanların, komünistlerin birliği gibi anti-Leninci bir görüş savunmaları boşuna değildir. Bu Nabilerin açtığı likidasyon yolunun devamıdır.

Birleşmeye yetkili organlarda karar verilmiş olması durumu bile, birleşme olgusunun yanlışlığı gerçeğini değiştiremez. Demokratik santralizm ilkemize göre çoğunluğun kararı tartışmasız, duraksamasız

uygulanır. Doğruluk ya da yanlışlık pratikte ortaya çıkar, yanlışsa karar düzeltilir. Çoğunluğun oluşumundaki iç ve dış faktörlere bakılarak söylenecek olursa, partimizin birlik konusundaki kararının yanlışlığı pratikte kanıtlandı. Böylesi bir karar artık yinelenemez. Önemli olan kararlardan ders çıkarmaktır, tersi felsefi idealizmdir, metafizik görüştür. Tekrarlamak ya deliliktir ya da amaçlı bir tahribattır, partiyi darmadağın etmektir. Bizde ve Sovyetler'de olan budur: Bugün ne Sovyet ülkesi var, ne de TİP var, ne de bir avuç TKP'li dışında TKP var.

Reel sosyalizmin çökmesiyle dünya işçi hareketinde, komünist partilerde sağa doğru büyük bir savrulma oldu. Birçoğu sosyal demokrat partisine dönüştü. Komünist partisi adını koruyanların çoğu da koyu birer antistalinist oldular, birer Troçki yanlısı kesildiler. Lenin ve Stalin, özellikle Stalin döneminde sosyalizmin kazanımlarını karaladılar, açık antikomünist, antisovyet kesildiler, burjuvazi tarafından takdir gördüler. Marksist-Leninist ilkeleri, devrimci anlayışı terk ettiler. Marksist-Leninist partilerin miadını doldurduğunu, yeni dönemin kendisine marksist, komünist, ilerici, devrimci diyenlerden oluşan „geniş" tabanlı partiler, yeni sol partiler oluşturma dönemi olduğunu ilan ettiler. Bunlar, Sovyetler Birliği'nin, reel sosyalizmin çökmesini büyük bir özgürlük olarak gördüler, kapitalizmin değiştiğini, hümanistleştiğini iddiaya kalkıştılar, şimdi işçi sınıfı birliğinin daha kolay gerçekleşebileceğini, komünistlerle sosyaldemokratların daha kolay birleşebileceğini ileri sürdüler, burjuva demokrasisini mutlaklaştırdılar, illegaliteye artık gerek yok dediler, legalizm batağında yuvarlanıp durdular. Bunlardan biri de Nabi Yağcı ve şürekâsı idi.

Nabi Yağcı'nın ihaneti, dönekliği

Hapisten çıktıktan sonra Nabi Yağcı hızla büyük burjuva çevrelerine yamanmaya başladı. O artık verdiği röportajlarda, yazdığı yazılarında dönekliğini açıkça dile getiriyor, Marksizme saldırıyor, Stalin'i ve Bilen'i suçluyordu. Daha 1991 yılında Cumhuriyet gazetesine verdiği bir mülâkatta Nabi şöyle diyor:

"Her teori gibi Marksizm de eskiyip aşılmıştır. Artık sınıf mücadelesi toplumsal değişmenin belirleyicisi olmaktan çıkmıştır. Bu da Marksizm adına sevinilecek bir şeydir" (Cumhuriyet: 21.12.1991).

Nabi Yağcı bu mülâkatında *„ben artık marksist değilim, kendi adıma da bundan hoşlanıyorum"* diyor. O`nun Marksizm *"eskiyip aşılmıştır"* demesi bir zırvadır. Zira bilim aşılmaz. Ama Marksizmin neye dayanarak aşıldığını belirtmiyor. O bunu kasıtlı yapıyor. Bu Marksizmi çarpıtmanın en çaylak ve kaba biçimidir. Marksizm herhangi bir teori değildir. Marksizm, günümüzde Marksizm-Leninizm diyalektik ve tarihsel maddecilik, politik ekonomi ve bilimsel sosyalizm olmak üzere birbirinden kopmayan üç ana daldan oluşan bir bilimdir. Bu bilim en modern bilimdir, ileriye doğru hep gelişir, aşılmaz. Yine aynı mülâkatta Nabi, artık komünist partisinin değil, yeni bir sol partinin gerekliliğini belirtiyor ve şöyle diyor:

"Yeni yapılanmalar çözülme olmadan mümkün olamaz. Sadece bir binayı onarmak istiyorsanız, bu yeniden yapılanma değildir. Yenilenme eski gömleği çıkarıp atmak değil, deri değiştirmektir." Böylesi yeni bir partide *„en aykırı düşünenlerle de beraber olabilmeyi günümüz yeni politik kültürünün bir gereği olarak"* gördüğünü açıklıyor. Bu, likidasyonun, burjuvaziye teslimiyetin ta kendisidir. İşçi sınıfının *"deri değiştirmesine"*, yeni bir partiye ihtiyacı yoktur. Onun partisi hâlâ çelik disiplinli, tek yumruk halinde hareket eden, saflarında aykırı düşünenlere, burjuva ideolojisini savunanlara yer vermeyecek Marksçı-Leninci partidir. Bu dün böyleydi, bugün böyledir, yarın da böyle olacak! Marksçı-Leninci parti em-

peryalizm döneminin bir gereğidir. Emperyalizm sürdükçe bu gereksinim her zaman varolacaktır.

Nabi Yağcı TİP'le, diğer sol partilerle birleşirken derisini değiştirmiş, TBKP'den ÖDP'ye kadar kurulan yeni partiler, TKP geleneğine bağlı Marksçı-Leninci partiler değil, tersine bu geleneğin inkârı olan küçük burjuva sol sosyalist, TKP'nin ideoloji ve politikasına, örgüt anlayışına taban tabana zıt partilerdi. Nabi Yağcı Tüstav sitesindeki yazılarında boşuna, 1983'deki *"TKP 5. Kongresi ile ,resmi tarih' anlayışının dışına çıkmaya başlamıştık"* demiyor ve hatta kongre kararının *"bu açıdan eksik"* olduğunu söylüyor ve bu *"eksik"* ya da *"yanlışı"* daha sonraki MK plenumunda, karşı çıkan olmasına rağmen *"giderdik", "TİP ile birliği 'eşit haklılık' temelinde birlik olarak formüle ettik"* diyor *(Tüstav, 25.12.2003)*. Ayrıca Nabi Yağcı *"TİP-TKP birliğine sıcak bakmayan Bilen'in tarih tezinin... TKP 5. Kongresi'nde kalkmış"* olduğunu ilan ediyor. *(Tüstav, 31.12.2003)*.

İsmail Bilen TKP'yi bir küçük burjuva partisi yapmak isteyenlere, en başta Şefik Hüsnü'ye karşı amansızca savaştı. TKP'nin Marksçı-Leninci ideolojik, politik ve örgütsel varlığını korudu.

Ne demektir bu *"resmi tarih anlayışının dışına çıkmak", "Bilen'in tarih tezini kaldırmak"*? Nedir TKP'nin, Bilen'in tarih tezi? Evet dünyaya, ülkeye, olaylara bakışta iki tarih görüşü, yaklaşımı, tezi vardır, her ikisi de sınıfsaldır ve kendi sınıfının tarafını tutar. Bağımsız, partiler üstü bir tarih anlayışı yoktur. Burjuvanın tarih tezi idealizme dayanır, metafiziktir, tanrı ve kapitalizm, mutlak ve ebedidir. Marksist-Leninistlerin tarih tezi diyalektik ve tarihsel maddeciliğe dayanır. Buna göre hareket ve gelişmenin itici gücü mutlak bir dış güçten değil, maddenin, toplumun iç çelişkilerinden gelir, kapitalizm ebedi değildir, onun temel çelişkisinden doğan emek sermaye, burjuva-proletarya çelişkisi, buradan çıkan sınıf mücadelesi onun gelişme yönünü ve sonunu belirler, sosyalizmin kaçınılmaz olduğunu ortaya koyar.

Bilen yaşamı boyunca Marksizmi-Leninizmi, sosyalizmi, Sovyetler Birliği'ni, uluslarası işçi ve komünist hareketini, dünya devrim sürecini savundu, kapitalist sömürüye, emperyalist talana karşı savaştı, proletaryanın tarihsel misyonunu gerçekleştirmesi, kapitalizmi yıkıp sosyalizmi kurması için işçi sınıfının birliği, emekçi yığınlarla ittifakı, komünist partisinin TKP'nin güçlenmesi için çalıştı, işçi sınıfının ve partisinin içine sızarak burjuvaziyle uzlaştırmak, kuyruğuna takmak isteyen, işçi demokrasisine karşı burjuva demokrasi ve özgürlüklerini savunan, TKP'yi bir küçük burjuva partisi yapmak isteyenlere, en başta Şefik Hüsnü'ye karşı amansızca savaştı. TKP'nin Marksçı-Leninci ideolojik, politik ve örgütsel varlığını korudu. Bilen'in tezi, yalnız Bilen'in değil, Mustafa Suphi'nin, Nâzım'ın, Demir'in, Aram'ın da tarih teziydi. Küçük burjuva oportunist, revizyonist, maocu, troçkist uzlaşmacı gruplarla, Şefik Hüsnücülerle savaşılmadan burjuvaziye karşı savaşta işçi sınıfı tarihsel misyonunu yerine getiremez. Nabi Yağcı'nın *'dışına çıktık', 'kaldırdık'* dediği Bilen'in tarih tezi budur. Ama kendisi bunun ne olduğunu söylemiyor, söylemekten korkuyor.

Bununla da kalmıyor, Nabi: *"Laz İsmail TKP'nin Stalin'iydi"* diyerek Stalin'i ve Bilen yoldaşı antikomünistlerin, antisovyetçilerin yaptığı cinsten suçlamaya kalkışıyor. (Hürriyet, 28 Ocak 2002) Nabi Stalin'i suçlarken sosyalizm kuruculuğunda proletarya dikta-

törlüğüne karşı olduğunu ortaya koyuyor. Bilen Stalin'ciydi, ama Nabi'nin anladığı Stalinci değildi. O, Stalin gibi proleteryanın yüce davasını, sosyalist sistemi savunan, burjuvaziye ardıcıl savaşı olan bir Marksist-Leninistti.

Nabi'nin tarih tezi ise, parti içindeki ikinci akımın, Şefik Hüsnü'nün ve adamlarının, Kıvılcımlı'nın, Mihri'nin, Aybar'ın, Boran'ın tezleridir, görüşleridir. 5. Kongre'de bu tez üstün gelmiştir, 1983'de resmen 73 Atılımı ile gelen parti politikası terk edilmiştir. Parti küçük burjuva sosyal demokrat bir yola girmiştir. Nabi'nin tezinin özü idealizmdir, Marksizm-Leninizmin inkârıdır, sınıf savaşına, işçi sınıfının Marksçı-Leninci devrimci partisine gerek görmeyen, burjuvaziyle uzlaşmayı esas alan görüştür, pluralist anlayıştır, sınıf değil birey merkezli yaklaşımdır. Marksist-Leninist değil, Spinozacı, Kant ve Hegelci anlayışın Türkiye versiyonudur. Toplumsal gelişmeyi belirleyen iç çelişkiler değil, dış güçlerdir, tanrılardır, uzlaşmacılıktır, *„karşılıklı bağımlılıktır“, „ulusal mutabakattır“*. Ona göre parti bir tek çizgi üzerinde yürüyen bir örgüt değil, içinde yön ve görüş bolluğu olan bir örgüt olmalıdır. Nabi Yağcı'nın en son vardığı yer AKP'yi desteklemek ve onun *“devrimsi”* politikasına hayranlık olmuştur.

20 yıllık TKP karşıtlığı

Nabi Yağcı'nın partiye verdiği tahribata karşı tepkiler zamanla yükselmeye başladı. Ama bunlar likidasyondan ders çıkarmış değillerdi. Hâlâ TİP ve öbür partilerle birliği savunuyorlar, komünistlerin birliği gibi çürük bir silaha sarılıyorlardı. Bunlara bakılırsa, TKP'yi yeniden oluşturmak ve ayağa kaldırmak için bütün sol marksist geleneklerden komünistim diyenlerin birliğini oluşturmak gerekliydi. ÖDP dağıldı, yeni gruplar çıktı, 1996'da böyle bir toplantı Gümüldür'de yapıldı, sonuç alınamadı. Sözde birlik kokteyli içine her soydan, her boydan kişilerin girebilmesi Marksizm-Leninizme aykırıdır. Bu tür birliği kotarmaya çalışanlar Marx, Engels ve Lenin'in Proudhonculara, Lasallecilere, Kautskylere, Bernsteinlara, Martovculara, Troçkistlere karşı verdiği savaşları görmezlikten geliyor, partimizin içinden çıkan sağlı-sollu sapmaların; Şefik Hüsnü, Mihri Belli, Kıvılcımlı gibi oportünistlerin pratiğinden yararlanıyor, Sweezy ve Magdoff gibi Amerikan istihbarat örgütlerinde ve hükümetinde çalışan kişileri yoldaş diye lanse ediyorlar. Bu görüş ve anlayış yeni tip Leninci parti ilkeleriyle bağdaşmaz. Bunlar Nabi Yağcı'nın örgütlenme modellerini yineleyip üstüne komünist mantosu giydirerek partinin gelişmesini baltaladılar. Sonraları bu küçük gruplar kendilerini komünist partisi diye adlandırarak TKP adını ve geleneğini lekelediler. Her boydan ve soydan komünistlerin birliği anlayışı kökten yanlıştır. Bu anlayışla parti ayağa kaldırılamaz. TKP geçmişte de günümüzde de Marksizmi-Leninizmi savunanların, Mustafa Suphi ve İ. Bilen'in savaş yolunda gidenlerin, Şefik Hüsnü, Mihri, Kıvılcımlı, Boran gibi reformistlerin, burjuva uzlaşmacıların, açık ve gizli Kemalistlerin, devlet komünistlerinin tutum ve anlayışını reddedenlerin partisidir.

Enternasyonal Tarihi - KOMİNTERN

Ozan GÖREN

Tarih sınıf savaşımlarından ibarettir. 18. Yüzyıl başlarında toprağa bağlı üretim biçimi yerini sanayiye dayalı üretime bıraktı. Dev buhar tezgâhları, dokuma makineleri, buhar makineleri işçi sınıfını doğurdu. Sermaye adım attığı her yerde, acımasızca sömürülen ve ezilen ücretli işçi sınıfını yarattı. Proletaryanın kapitalistler tarafından sömürülmesi ve ezilmesi kaçınılmaz olarak sert ve uzlaşmaz nitelikte bir sınıf savaşını yarattı.

Proletarya burjuva sınıfının en ilerici ve devrimci sınıfıdır. Sosyalist devrimde motor güç görevi görmektedir. Proletaryanın öncüsü, onun en bilinçli ve en ilerici müfrezesi olan ve Marksizm-Leninizm platformunda yer alan işçi sınıfının komünist partileridir. Sömürücülere karşı savaşta proleter dayanışma işçi sınıfı hareketinin en önemli devrimci geleneklerinden biridir.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Şiarıyla komünist partilerin uluslararası örgütü Enternasyonal'in temelleri atıldı. Avrupa'daki komünist birlikler arasında Bürüksel Komitesi Temmuz 1946'da Londra'daki temsilcilerine bir uluslararası „Komünistler Çağrısı“ yayınlamalarını önermişti. 1 Haziran 1847 tarihinde toplanan Kongre 7 Haziran'a kadar sürdü. Marx bu kongreye katılamadı ama Engels bulunuyordu. Kongre bir yayın çıkarma kararı aldı. Eylül 1847'de tek bir sayısı çıktı.

Komünistler Birliği II. Kongresi'nde yine Londra'da 29 Kasım-8 Aralık 1847'de yapıldı. Marx ve Engels bu kongrede hazır bulundular ve düşüncelerini Kongreye kabul ettirdiler. Bu düşüncelerin temelinde, burjuvazinin devrilmesi, proletaryanın egemenliği, sınıf karşıtlığına dayanan eski burjuva devletin kaldırılması, sınıfsız ve özel mülkiyetsiz yeni bir toplum kurulması idi.

Proletaryanın ilk uluslararası örgütü Komünistler Birliği Marx ve Engels'e Komünist Parti manifestosu yazma görevi verdi. Marx Manifestoyu 1848 yılında yayınladı. Paris Komünü, tarihte işçi sınıfının ve tüm emekçilerin devletlerini yaratma yönündeki bu ilk girişim I. Enternasyonal'in büyük eseriydi.

Birinci yüzyılın sonunda Marksizm'in yayılmasıyla işçi hareketinde yeni bir yükselme başladı ve birçok ülkede işçi partileri oluşturuldu. Engels işçileri toparlama, birleştirme ve Marksizm'i yaygınlaştırma konusunda önemli çalışmalar yapan II. Enternasyonal'in kuruluşuna katıldı. Ancak II. Enternasyonal'in siyasal ve kurumsal çalışmalarına giderek oportünizm egemen oldu. İşçi hareketine uzlaşma düşüncesi sokan bir işçi aristokrasisinin ortaya çıkışı, tüm bunların sonunda bu enternasyonalin çöküşüne ve oportünizmin geçici olarak güçlenmesine neden oldu. II. Enternasyonal'in çöküşü yüzyılın sonunda yer alan tarihsel süreçler bütününün bir sonucuydu.

Komintern, Lenin

Ama o sırada bile işçi hareketi içinde en tutarlı silah Rusya'daki Lenin'in önderliğinde yükselen Bolşevizmdi. Bolşevizm reviz-

yonizme karşı mücadele yürüttü ve dünya işçi hareketinde enternasyonalist eğilimi güçlendirip toparlamaya yardım etti. II. Enternasyonal'e katılan birçok partinin sosyal-şovenist batağa saplanması proleter hareketin yüreğinde nesnel olarak var olan uluslararası dayanışma eğilimini yok etmedi. Emperyalist savaşın en güç yıllarında bile uluslararası ilişkiler sürdürüldü. Proleter enternasyonalizmi-

nin bayrağını yükselten ve III. Enternasyonal'in kurulması için kampanyalar açan Lenin önderliğinde Bolşevik Parti vardı.

III. Enternasyonal dünya devrimci hareketinin en iyi hareketlerini özümseyen geliştirip zenginleştiren ve onlara yeni bir örgütsel biçim veren yeni bir örgütlenmeydi. Ekim Devrimi'nden sonraki birleştiren slogan *„Tüm ülkenin işçileri ve ezilen halkları birleşin!“* di. Tarihte dünya bilimsel sosyalist hareketinin tartışmasız önderi kabul edilen Lenin kuruluşuna öncelik ettiği Komintern'in aynı zamanda örgütleyicisiydi. Lenin, III. Enternasyonal'in kurulması gerektiğini ortaya koyan kurumsal ve politik kanıtlar geliştirdi. Emperyalizmin ortaya çıkardığı yeni tarihsel koşulların kapitalizme doğrudan saldırı döneminin yaklaşmasının hem ulusal hem de uluslararası kardeşliğin artan rolünü ve revizyonizmin kuram ve uygulamalarına gerçekten devrimci bir kuram ve uygulamayla meydan okumanın yaşamsal zorunluğunun bu gerekliliği kaçınılmaz kıldığını gösterdi.

Lenin, III. Enternasyonal'in kurulmasına yönelik dev çalışmalarına işçi hareketinin devrimci kanadını sağlamlaştırarak başladı. Bu çalışma I. Dünya Savaşı'nda II. Enternasyonal önderlerinin (F. Engels hariç) ihanetinin bir sonucu olarak işçi sınıfı ideolojik, örgütsel ve politik anlamda öndersiz bırakıldığında en yoğun düzeyine ulaştı. Lenin işçiler arasındaki uluslararası kardeşlik bağlarını yeniden birleştirmek gibi büyük bir tarihsel görevi kendine özgü enerjisi ve kararlılığıyla ele aldı. Hain önderlerin terk ettiği Marksist ideolojik ve kuramsal temelleri yeniden işçi hareketine kazandırmak için çok çalıştı. Lenin, düşüncelerini kabul eden sol grupları ve Bolşeviklerle birlikte III. Enternasyonal'in cenini olan uluslararası çekirdeği oluşturdu.

Bilimsel sosyalist partilerin politika, strateji ve taktiklerinin çerçevelendirilmesi açısından Lenin'in öğretisinin aşağıdaki noktaları Komintern için son derece önemliydi:

1. Sosyalist Devrimin arifesinde en üst ve en son aşaması olarak emperyalizmin araştırıcı ve kapsamlı bir çözümlenmesi

2. Yeni çağın özetlenmesi olarak iki karşıt sistem kapitalizm ve sosyalizm arasındaki mücadelenin ve kapitalizmden sosyalizme geçişin bir tanımlaması.

3. Emperyalizm çağında dünya sosyalist devriminin genel eğilimlerinin ve ayırt edici özelliklerinin bilimsel olarak değerlendirilmesi tek bir ülkede sosyalizm zaferinin olanaklı olduğu sonucu, sosyalist devrime evrimleşen burjuva demokratik devrim ve devrimin farklı aşamalarında proletaryanın müttefikleri hakkında tezler ve dünya proleter devriminin gelişme-

sinde ulusal kurtuluş hareketinin önemi

4. Kapitalizmden sosyalizme geçişi yöneten genel yasaların tanımlanması ve somutlanması geçiş döneminde proleter devletin rolü ve çeşitli biçimlerinin değerlendirilmesi proletarya diktatörlüğünün özü, işleyişi sosyalist demokrasinin içeriği ve tarihsel öneminin çözümlenmesi.

III. Enternasyonal kendisini Leninizmin kuram ve uygulamasını somutlayan uluslararası bir örgüt olarak çalışmakla görevlendirmiştir. Komintern bilimsel sosyalist partilere Leninizmi öğretmiş yaygınlaştırılması için mümkün olan her araç ve kanaldan yararlanmış kolektif çabayla geliştirilip zenginleştirilmiş ve yaşamın öne çıkardığı acil sorunlarla uğraşırken yaratıcı olarak uygulanmıştır.

Komintern'in tarihi modern bilimsel sosyalist hareketin oluşumunun ve hızla gelişiminin tarihidir. İşçi sınıfı partilerinin politik olarak büyüme ve olgunlaşmasının her çizgiden oportünistlere karşı verilen şiddetli mücadele içinde yükselen Marksist-Leninist bilgi düzeylerinin tarihidir.

Komintern, bilimsel sosyalist partilerin devrimci çizgilerini belirlemelerine ideolojik ve politik olarak güçlenmelerine büyük ölçüde yardımcı oldu. Sosyal demokrasinin uzlaşma mirasını alt etmelerine, reformist aldatmaca ve önyargıların yükünden kurtulmalarına işçi sınıfının amacı için görev yapmanın ve sosyalizmin zaferi için mücadelenin tarihi yoluna çıkmalarına yardım etti. Bilimsel sosyalist partilerin oluşumu, gelişimi ve başarı etkinlikleri saldırgan bir anti-komünist tavır benimseyen sosyal demokrasinin sağ kanat önderlerinin şiddetli direnişiyle karşılandı. Bilimsel sosyalizmin işçi hareketi içinde artan etkisi, merkezciler ve anarko sendikalistlerin muhalefetiyle karşılandı. İşçi hareketi içinde devrimci bir çizginin savunulması ancak bilimsel sosyalist partilerin Komintern önderliğinde birleşik eylemiyle başarılı olabilirdi.

Komintern'in işçi sınıfı partilerine öğrettiği savaşma yeterliliği büyük ölçüde, kendisinin birim olarak, önderlik rolünü başarıyla sürdüren proletaryanın diğer işçi sınıfı örgütlerine görece en üst biçimdeki sınıf örgütü olarak Marksizm-Leninizm'i öğrenen ve tüm çalışmalarında kuram ve uygulamanın birliğini gözeten işçi sınıfı partilerine bağlıdır. Politik sloganlar hazırlayıp kitleleri mücadeleye toparlarken işçi sınıfı partilerinin devrimci hareketin somut koşullarını iç ve dış durumun özgün koşullarını göz önünde bulundurması ve tüm ülkelerdeki işçi sınıfı partilerinin biriktirdiği deneyimleri hatırda tutması ilke olarak önemlidir. İşçi sınıfı partilerinin yükselen önderlik rolü, yüce ilkeleri ve taktik kıvraklıkla bağdaştırabilmelerine, sınıf mücadelesinin her biçimini hem legal hem de illegal koşullarda ustalıkla kullanma ve proletaryanın günlük taleplerini sosyalist devrimin temel görev ve hedefiyle bağdaştırma yeteneklerine bağımlıdır. Komintern kararlarıyla ve işçi sınıfı partilerine yaptığı uyarılarla, işçi sınıfı partizanlarının Marksist-Leninist gelişimine katkıda bulundu. Demokratik merkeziyetçilik ilkelerini temel alan sıkı disiplini Komintern tüzüğünde ortaya konulduğu gibi uygulanmasına yardım etti.

Komintern Nâzım Hikmet, İsmail Bilen ve Zehra Kosova gibi komünistleri de yetiştirdi

Komintern'in yerine getirdiği büyük tarihsel hizmetlerden biri, seçkin bir önderler grubu işçi sınıfı dava-

sının politik olarak yetkin ve ideolojik olarak çelikleşmiş, yiğit ve kararlı savaşçılarını eğitmiş olmasıdır. „TKP içinde“ de bu okullardan geçmiş Nazım Hikmet, İsmail Bilen, Zehra Kosova gibi Marksizm-Leninizmi ustalıkla kavrayan yoldaşlar olmuştur. Her soydan sağa ve sola sapmalara karşı bilimsel sosyalizmin yılmaz savunucuları olmuşlardır. Bu okullarda Marksist-Leninist kadroların oluşturulması işçi sınıfı partilerinin erginliği için gelişmenin yeni bir aşamasına geçişleri için uluslararası ölçekte bir merkezi önderliğin olmayacağı ve her partinin dünya bilimsel sosyalist hareketinin genel çizgilerine uygun olarak kendi politik çizgisini belirleyip kendi ülkesindeki devrimci mücadeleyi yöneteceği dönemde özgüven sağlaması için son derece önemlidir.

Komintern işçi sınıfı partilerinin üyelerini eğitmede önemli rol oynadı. Adına „bilimsel sosyalist“ denilen yeni bir politik kitle önderi tipinin dünya sahnesine çıkışını büyük ölçüde bu örgüt gerçekleştirdi. Halk kitleleri arasında büyük bir saygınlık kazanan ve insanlığın tarihsel kaderi üzerinde önemli rol oynayan bilimsel sosyalist insanın ideolojik ve ahlâki özellikleri, Lenin'in talimatlarına uygun olarak ve Komintern önderliğinde biçimlendi. Bilimsel sosyalistlerin arasında işçi sınıfı davasına adanmış bir ruhu, partiye ve halka karşı ideolojik inanç ve dürüstlük, sosyalizm mücadelesinde bükülmez bir kararlılık, cesaret ve yiğitlik parti çıkarlarını kendi kişisel çıkarı gibi görme yeteneği Komintern'in etkisiyle geliştirilmiştir. Bilimsel sosyalistin ideolojik, politik ve ahlaki değerleri geçmiş tüm dönemlerdeki devrimcilerin en üstün özelliklerini somutlaştırmış ve sınıfsız toplumdaki insanın ilk örneğidir.

Komintern sosyalizmin ilk vatanı Sovyetler Birliği'nin desteği ile sosyalistlere ahlâki, politik ve maddi açıdan büyük yardımda bulundu ve 1919'da Macaristan'da devrimin yenilgisinden sonra İtalya, Bulgaristan, Polonya, Yugoslavya ve Almanya'daki azgın faşizm ve gerici terör sırasında 1934 Şubatı`nda Viyana proletaryasının yenilgisinden ve 1939'da İspanyol Cumhuriyeti'nin yıkılmasından sonra olduğu gibi binlerce eylemciyi ve önderi yıkılmaktan kurtardı.Türkiye işçi sınıfı ve halkı da Komintern'den ve Sovyetler Birliği'nden büyük yardım ve destekler gördü. Türkiye'de Kemalist rejimin ağır baskılarına, gerçekleştirilen tutuklamalara, işkence katliamlara rağmen partimiz TKP'nin yaşamasını sürdürmesi ve her seferinde ayakları üzerine yeniden dikilmesini sağlayan güç Komintern ve Sovyetler Birliği ve daha sonraki reel sosyalist ülkeler olmuştur.

Komintern devrimci hareketin yönetim merkezi emekçilerin davası için verilen mücadelenin kararlı ve tutarlı örgütleyicisi olarak insanlık tarihine geçmiştir. Komintern tarihi keskin bir

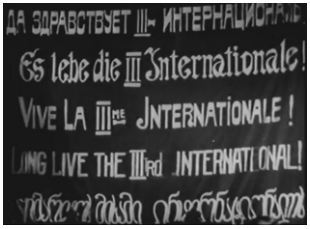

ideolojik çekişme konusudur. Burjuva ve reformist tarihçiler Komintern'in çalışmalarını lekelemeye çalışırlar. İşçi hareketi içinde hatta işçi sınıfı partilerinin üyeleri arasında Komintern'in sağladığı önemli hizmetleri bir yana bırakıp, dikkatleri hatalar ve yanlışlar üzerine çekmeye çalışanlar vardır. Ancak Komintern tarihine böylesi bir yaklaşım, tarihsel gerçeğin çarpıtılmasına yol açar ve bilimsel sosyalist harekete, deney ve geleneklerinin bu gününü sınıf mücadelesinde kullanılmasını sağlayacağı yerde önler. Hiçbir Leninist-Marksist, hiçbir enternasyonalist Komintern tarihinin böyle çarpıtılmasına göz yumamaz.

Yaşasın Marksizm - Leninizm!

Yaşasın Proleterya Enternasyonalizmi!

Enternasyonal Marşı

Fransız ozan, komüncü E. Pottier Enternasyonal`in sözlerini yazmış, bestesini ise Fransız P. Degeyter yapmıştır. 1917 - 44 yılları arasında Sovyet Devleti'nin de milli marşı olan enternasyonal, ilk kez 1888 yılında çalınmıştır.

Uyan artık, uykudan uyan,
Uyan esirler dünyası!
Zulme karşı
hıncımız volkan,
Bu ölüm
dirim kavgası.
Yıkalım bu köhne düzeni,
Biz başka alem isteriz.
Bizi hiçe sayanlar bilsin
Bundan sonra her şey biziz!

Yükselt kurtuluş
bayrağını,
Zulmü rüzgarlara savur!
Körükle
devrim ocağını
Tavı gelen demire vur!
Tanrı, paşa, bey, ağa, sultan
Nasıl bizleri kurtarır?
Bizi kurtaracak olan
Kendi kollarımızdır!
Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık-
Enternasyonalle
Kurtulur insanlık!

Hem fabrikalar
hem de toprak
Her şey emekçinin malı.
Tufeyliye tanımayız hak
Dünya emeğin olmalı!
Cellatların döktükleri kan
Kendilerini boğacak,
Bu kan denizinin ufkunda
Kızıl bir güneş doğacak!
Bu kavga
En sonuncu
kavgamızdır artık.
Enternasyonalle
kurtulur insanlık!

Leninci Parti Yönetimindeki Yozlaşma Ve Reel Sosyalizmin Çöküşü

Deniz ALTINER

19. yüzyıldan 20. yüzyıla geçiş sırasında Lenin'in tarih sahnesine çıkmasıyla çağa, kapitalist dünyayı sarsan 1917 Ekim Devrimi ile başlayan sosyalizm damgasını vurmuştu. Marksizm öğretisine felsefe, ekonomi politik ve bilimsel sosyalizm alanında büyük katkı yapmış, dönemin Rusya'sının tarihsel ortamına uygulayan, daha da ileri götüren Lenin'in bir çok alanda geri kalmış olan çarlık Rusya'sı üzerinde kurduğu Sovyetler Birliği, modern bir sanayi devletine dönüşerek, Nazi Almanya'sını yenmiş, ülkeyi savaştan sonra yeniden inşa etmiş ve uzaya ilk insan gönderen ülke olmuştu. Sosyalizmin başarıları dünya çapında işçi sınıfına umut, saygı ve ilham kaynağı olurken Sovyetler Birliği, kendilerini sömürgelikten kurtaran ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketleri için de paha biçilmez bir destekti. Tüm bu kazanımlar çağımızın Marksizmi, Leninizm sayesinde; onun devrimci teorisi ile donanmış yeni tür partisinin bilimsel komünizmin kuramlarını yaşama uygulayan Bolşevik Partisi sayesinde başarıldı. Lenin ve Stalin'den sonra Partinin başına geçen yöneticiler devrimci teoriden, Marksizm - Leninizm'den, Bolşeviklikten uzaklaştıkça reel sosyalist ülkelerdeki gelişmeler de ters yönde gitmeye başladı.

Bilimsel sosyalizm biçimlendiğinde, işçi sınıfı yıllardır burjuvaziye karşı az ya da çok örgütlü savaşlar veriyordu. Gelişmekte olan sendikal hareket tarafından örgütlenen profesyonel mücadeleler her şeyden önce, emeği mümkün olduğunca pahalıya satmak için veriliyordu. Bu mücadeleler birleşik liderlik, stratejik bir rehberlik olmadan, kapitalist toplumun gelişme yasalarına dair gerçek bir öngörüden uzak, büyük ölçüde kendiliğinden ve koordine olmayan savaşlardı. Bilimsel sosyalizm, işçi sınıfına bilimsel olarak sosyalist bir bakış açısı kazandırırken, aynı zamanda, işçi sınıfının mücadelesini devrimci bir perspektifle yürütecek sosyalist partiler ortaya çıktı ve işçi sınıfının mücadelesinin ulusal sınırların ötesine geçtiği bilinciyle, işçi sınıfının uluslararası mücadelesini örgütleyen Birinci ve İkinci Enternasyonal örgütlendi.

İşçi sınıfının tarihteki ilk proleter devrimi, 1871'de Paris Komünü'yle oldu. İşçi sınıfı burjuvazinin devlet mekanizmasını ele geçiremediği ve kendi amaçları için kullanamadığı ilk deneyimini verdi. Aksine, işçi sınıfı, burjuva devlet iktidarını ezmeli ve proletaryanın diktatörlüğü olan kendi devlet gücünü kurmalıydı. Paris Komünü deneyimlerine rağmen, kimi sosyalist partilere reformlarla sosyalizme ulaşılacağına dair reformist bir çizgi yerleşti. Bu çizgi, Marksizmin tahrifiyle, devrimci teorinin eskidiğini, modasının geçtiğini, tarihsel gelişim içinde burjuva devlet aygıtının reformlarla yıpratılarak, burjuva partileriyle işbirliği içinde sosyalizme geçilebileceğini iddia etti. Reformizmin maddi temelini, işçi sınıfı önderleri içinde; burjuvazi tarafından rüşvet verilen ve dolayısıyla burjuvazi ile işbirliğine girmenin avantajını gören işçi aristokrasisi oluşturuyordu; rüşvetin bir kısmı burjuvazinin sömürgelerin sömürülmesinden elde ettiği süper kârlardan kaynaklanıyordu. İşçi aristokrasisinin işçi sınıfındaki etkisi, hızlı sanayileşmenin ardından işçi sınıfına nüfuz eden yaygın küçük-burjuva ideolojisi ile de görüldü; milyonlarca işçinin sosyal yapıları köye, toprağa bağlı ve kentlerden gelen küçük burjuva unsurlardan oluşan birinci

kuşak işçilerdi.

Revizyonizme karşı mücadele en etkin mücadeleyi Krzhizhanovski'nin dediği gibi, *„Bizim kuzey düzlüklerimizde birden olağanüstü bir adam belirdi. Marks'ın dehasında dövülmüş silahın gücünü, herkesten çok biliyordu“* dediği Rus Bolşeviklerinin önderi Lenin veriyordu. Lenin, uluslararası sosyalist harekette yuvalanan reformizme karşı savaşa girdi, tüm yanlarıyla gericilik ve terör olan emperyalizm döneminde sosyalizme barışçıl, parlamento yoluyla ulaşılabileceği fikrine karşı çıktı, Paris Komünü derslerinden yola çıkarak, burjuvazinin diktatörlüğünün devrimle parçalanarak yerini proletarya diktatörlüğünün alması gerektiğini savundu. Lenin, sosyalist partilerin çürümesine karşın, devrimci teoriye hakim, saflarında oportunizmle, revizyonizmle mücadele eden, politik kararların kadroların seçtiği yönetimde alınarak, kadrolar tarafından birlik içinde uygulandığı demokratik merkeziyetçi bir yapıya sahip, işçi sınıfını iyi örgütlenmiş sınıf düşmanı ile mücadelede zafere götürecek devrimci bir kadro partisi öncülüğünde mücadele verilmesi gerektiğini savundu. Rus Bolşevikleri uluslararası işçi hareketinin reformizmine karşı savaşa girmelerine rağmen, reformist politika kazandı ve 1914'te Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesiyle, işçi aristokratlarının işçi sınıfına ihanetleri sonucu, kendi ülkelerindeki parlamentolarında savaş lehine oy kullanmalarıyla sonuçlandı. Birinci Dünya Savaşı, dünya pazarının yeniden paylaşım savaşıydı. Lenin, daha Birinci Dünya Savaşı öncesinde kapitalizmin emperyalizm aşamasına ulaştığını, emperyalizmin maddi temelinin, çok büyük tekellerin kendi ulusal sınırlarını aşarak diğer tekellerle çelişki ve rekabet halinde, dünya egemenliği için mücadele etmeleri ve devletin direk tekelci kapitalizmin hizmetinde olduğunu gösterdi. Kapitalizmin tekelci kapitalizme dönüşmesi ve dünya çapındaki emperyalist sisteme evrimi, emperyalizme karşı mücadelede tüm dünya halklarını; sömürgeci halkların sömürgeci yönetimlere karşı ulusal kurtuluş mücadeleleri emperyalizme karşı mücadelenin bir parçası haline geldi, böylece emperyalist ülkelerin işçi sınıfı ile sömürgecilerin halkları arasında bir ittifak olasılığını yarattı.

Emperyalist aşamayla birlikte kapitalizm farklı ülkelerde eşitsiz biçimde gelişti. Bazı ülkeler gelişmiş, bazıları az gelişmiş, bazı emperyalist güçler süper güç haline gelirken, diğer emperyalist güçler ise süper güç haline gelebilmek için çaba harcadı. Bu eşitsiz gelişim, kapitalizmin görece geri olduğu, emperyalist çelişkilerin yoğunlaştığı yerlerde sınıf savaşının keskinleşmesine yol açtı, işçi sınıfının ve halkların mücadelesiyle, direnmesiyle zayıf halka haline geldi. I. Dünya Savaşı'nda Rusya böyle bir ülkeydi, 1917'de Rus proletaryası köylülerle ve halklarla ittifak yaparak sosyalist devrimi gerçekleştirdi ve Paris Komünü'nü aşarak proletarya dikatatörlüğünü kurdu. Ekim Devrimi`ni mümkün kılan ve zafere götüren, Lenin'in ve Bolşeviklerin ardıcıl bir şekilde Marksizmi revizyonistlere, reformistlere, oportunistlere

karşı savunmaları, onu kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizm çağına uygulamaları ve geliştirmeleridir, reformistlerin, oportunistlerin ve revizyonistlerin iddialarını teorik olarak çürütmeleridir, emperyalizm koşullarında zorunlu olan profesyonel kadrolardan oluşan çelik disiplinli yeni türden devrimci partiyi, Bolşevik partisini yaratmış olmalarıdır.

Ekim Devrimi, eğer bir ülkede emperyalizm çağında, sosyal devrimler çağında, üretici güçler henüz „tam“ olgunlaşmamış olsa da, devrimin objektif ve sübjektif koşulları doğmuş ve gelişmeye başlamışsa, o

ülkede proletaryanın Marksist-Leninist partisi yönetiminde burjuvaziden iktidarı alabileceğini ve savunabileceğini, burjuva toplumu yerine yeni sosyalist toplumu yaratma yönünde ilerleyebileceğini gösterdi. Devrim tek ülkede oldu, ama dünya çapında yeni bir devrimci süreç başlattı. Ekim Devrimi, devrimin başarılması, işçi sınıfı çıkarına devrimci dönüşümlerin gerçekleşmesi için, yeni türden bir partinin gerekliliğini, revizyonizmle, sosyal reformizmle, oportunizmle mücadelenin önemli bir ödev olduğunu ortaya koydu.

Proletaryanın diktatörlüğünün Rusya'da yaratılması, uluslararası işçi sınıfının sosyalizm ve komünizm mücadelesinde tarihsel bir atılım anlamına geliyordu; Yeni Sovyet toplumu, köylülerle ittifak yaparak iktidara gelen işçi sınıfının iktidarıydı. Emperyalistler ve Rus gericileri, genç Sovyet iktidarını, açık silahlı müdahaleden ekonomik abluka altına almaya, sabotajlara kadar ezmeye çalıştılar. Komünist Parti önderliğinde işçiler ve müttefikleri karşı devrimi yendi. Ancak aynı zamanda, Rus Komünistleri partinin kendi içinde sürekli kapitalizasyon eğilimlerine karşı mücadele etmek zorunda kaldı. Lenin'in ölümünden sonra, bu mücadele yoğunlaştı; L. Troçki'nin önderliğinde bir hizip, bir ülkede sosyalizmin inşasını gerçekleştirmenin mümkün olmadığını iddia etti, ancak Stalin önderliğinde parti, Troçkist kapitalizasyon hattını reddetti. Stalin, sosyalizmi Sovyetler Birliği'nde uygulamanın gerekli ve mümkün olduğunu ve dünya proletaryasının emperyalizme karşı mücadelesi, sosyalizmin varlığı için sosyalist bir merkez yaratmanın Sovyet Komünist Partisi ve Sovyet proletaryasının görevi olduğunu belirtti.

Komünist Partinin önderliği altında Sovyet iktidarı 1920'lerin sonunda geniş çaplı bir sosyalist dönüşüm ve inşaya başladı. Devrim emekçilerin yaratıcı gücünü ortaya çıkararak, proletaryanın emekçilerle iktidarı ele aldıktan sonra, büyük bir atılımla geri kalmışlıktan kurtulabileceklerini gösterdi. Piyasa ekonomisinden daha üstün olan beş yıllık planlar ve tarımsal kollektiflerle, Sovyet halkının yaşam koşullarında radikal bir iyileşmenin temellerini attı, sosyalizmin maddi ve özel koşullarını yarattı. Sovyetler Birliği'ni emperyalist birliğin saldırısına karşı savunabilecek güçlü bir savunma gücü inşa etti.

Emperyalizmle başlayan kapitalizmin genel krizi, Birinci Dünya Savaşı ve Ekim Devrimi ile birlikte derinleşerek devam etti. Krizin temel özelliği; dünyanın altıda birini oluşturan ülkelerin emperyalist sistemden kopması, ezilen halkların ve ulusların sömürgeciliğe karşı mücadelesi nedeniyle uluslararası mal piyasasında zaten keskinleşmiş olan rekabetin artması, üretim aparatının yetersiz kullanımıyla kalıcı hale gelen işsizler ordusuydu.

Emperyalist dünyanın başını çektiği Alman emperyalizmi, Sovyet sosyalizminin varlığını tehdit ettiğinde Sovyet toplumunun varlığını güvence altına alma mücadelesinde parti, hızlı üretim biçimine vurgu yaptı ve bu temelde teknik üretici güçlerin geliştirilmesine odaklandı. İkinci Dünya Savaşı sırasında Sovyet halkı, Komünist Parti ve Stalin'in

önderliğinde, faşist Hitler saldırısını püskürttü; Sovyetler Birliği Alman emperyalizmini ezme mücadelesinde ana güçtü. Savaş yıllarının zorunlu ve titiz bir disiplini, ortaya çıkmakta olan ayrıcalıklı tabakaya, konumlarını pekiştirme ve merkeziyetçiliği baskın biçimde kullanma fırsatı verdi. Alman emperyalizmine karşı kazanılan zaferden sonra, hızlı ve devasa bir birikim, gelişim oldu, ama aynı zamanda ayrıcalıklı ekip pozisyonlarını daha da güçlendirdi ve Stalin'in ölümünden sonra, bu takım sonunda Bolşevik kadrolarla başa çıkmayı başardı.

II. Dünya Savaşı esnasında, kitlelerin inisiyatifi üretim araçlarının geliştirilmesine, üretimin planlanmasına ve hızla gerçekleştirilmesine yöneltilmişti, bu da „buyrukçuluğa“, bürokratik bir tabakaya dönüşmeye başlayan Nomenklaturanın yerleşmesine yol açan bir gelişmeydi. İşçi sınıfı ve halktan kopan, devlet ve parti içinde ciddi bir yer alan bu bürokratik yapıyla; ücret açıkları arttı, parti ve devlet liderleri ortalama bir işçinin ücretinin çok üstünde bir ücret almaya başladı.

İşçi sınıfı bürokratik tabakanın etkisini kırmayı beceremedi, sınıf mücadelesinin sosyalist dönem boyunca devam ettiğini bilince çıkaramadı, bunun yerine sosyalizmin inşası ile sınıf mücadelesinin maddi temelinin ortadan kalktığını savundu. Sınıf mücadelesi, işçilerin, kooperatifçi köylülerin ve proleter aydınların bölünemez birliği ile yer değiştirdi. Ciddi çelişkiler ortaya çıktığında ise, sorunların Sovyetler Birliği dışındaki emperyalist güçlerin ve düşmanların faaliyetlerinden kaynaklandığı açıklamalarına başvuruldu.

Böylece, Sovyet kitlelerinin kendini yeniden üreten burjuva kalıntılarına, kapitalist eğilimlere karşı harekete geçmesi imkansız hale geldi ve Sovyetler Birliği'nde ayrıcalıklı bir tabakanın ortaya çıkmasına dair önlemlerin alınmaması; partinin, bir yandan halktaki çelişkileri, diğer yandan halkla düşman arasındaki çelişkileri ayırt etmeyi başaramamasına yol açtı. Bu da parti hayatında ayrıcalıklı konumlar elde eden kesimin üstün gelmesine, bürokratik yöntemlerin kazanmasına ve proleter kitlesel tartışma ve demokratik merkeziyetçiliği baltalayan bürokratik yöntemlere yol açtı. 80'li yıllara gelindiğinde partiyi bürorat küçük burjuva unsurlar ele geçirmiş durumdaydı.

Partinin küçük burjuva revizyonistlerinin eline geçmesi nedeniyle, 80'li yıllarda Sovyetler Birliği ve Avrupa'daki sosyalist ülkeler, kapitalizmin yeniden ortaya çıkmasının önünü açan, hızla gelişen karşı devrimci ha-

reketler sonunda, yine dünyayı sarsan birkaç yıl içinde, Sovyetler Birliği, Varşova Paktı ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (COMECON) çözüldü. DDR Batı Almanya tarafından ilhak edildi ve diğer Avrupa Sosyalist ülkeleri de kapitalizme kapılarını açtı. Bu karşı devrim karşısında, uluslararası komünist ve işçi hareketinin, çöküşün nedenlerini ve sosyalizmi gündeme geri getirmenin yollarını derinlemesine analiz eden bir dizi ciddi meseleyi gündeme getirdi. Bu analiz hâlâ devam eden bir süreçtir.

Çöküş, ekonomik, politik, iç ve dış nedenler, nesnel ve öznel durumlar, pratik ve teorik hatalar olmak üzere karmaşık birçok nedenden kay-naklanmaktadır. İç savaş ve II. Dünya Savaşı'na rağmen, Sovyetler Birliği, uzun bir süre boyunca kapitalist ülkelerin büyüme hızını aşan bir ilerleme kaydetti. Ancak, zamanla planlı kalkınma uygulamasında sapmalar oldu. 1950'lerin sonlarından itibaren, komünizm kuruculuğu yapıyoruz diye ekonomide büyük hatalar yapıldı ve bu ekonomide, kalkınmada durgunluk getirdi. Her ne kadar sosyalist ülkeler gelişmiş hümanist değerlerle, eğitim, barınma, bilim, sağlık, sanat alanında kaydettikleri büyük ilerlemelere rağmen, Sovyetler Birliği ve diğer Avrupa Sosyalist ülkeleri, kapitalist ülkelerle girdikleri gereksiz rekabet sonunda bilimsel teknik devrimi toplumda yaygınlaştıramadılar, sosyalizmi başarılı bir sosyal sistem olarak bilince çıkaramadılar.

70'li yıllarda artan sistem çatışması içinde Batı, artan ticarete rağmen Sovyetlere karşı sıkı bir teknoloji boykotu uyguluyordu. Buna rağmen Sovyetler uzay ve askeri alanda yüksek bir teknolojiye sahipti. Bu teknoloji sayesinde Batıyı özellikle bir nükleer savaştan caydırıyordu. Dünya barışını koruyordu. Zorunlu olan askeri masraflardan dolayı maalesef bu yüksek teknoloji sivil alana yayılamadı, parti gereken önlemleri alamadı, sosyalizm kuruculuğunun gerekleri yapılamadı.

Sovyetler Birliği'nde II. Dünya Savaşı, kapitalizm ve sosyalizm arasındaki silahlanma yarışından dolayı silahlanma maliyetlerinde de çok artış oldu. Çok sayıda barış ve silahsızlanma önerisine, dünya çapında güçlü bir barış hareketine rağmen, sosyalist dünya ve kapitalist ülkelerin işçileri silah yarışını engellemeyi başaramadı. O dönem keskinleşen sistem savaşında nükleer bir dünya savaşını önlemek, askeri silah temsilcileri dışında tüm burjuva kesimleriyle bir koalisyon oluşturmak gerekiyordu. Bu dünya devriminin ilerlemesine katkı sağlayacaktı. Bu yönde doğru adımlar da atıldı, ancak burjuvaziye büyük ödünler verilerek, ideolojik savaştan, dünya devriminden vazgeçildi. Sosyal demokratlarla anlaşarak işçi sınıfının birliğini sağlama adına sosyal demokrasiye doğru adımlar atıldı. Çin yönetimi Kruşçev yönetimindeki bu sapmayı doğru değerlendirirken, Sovyetlerin Ekim Devrimi ile başlayan önemini küçümsedi ve devrimin merkezinin Çin'e kaydığını ilan ederek ciddi hatalar işledi.

Çöküş sosyalizm kuruculuğunda 1950'lerde Kruşçev ile başlayıp, Brejnev ile devam eden ve Gorbaçov ile artan Marksist- Leninist ilkelerin revize edilmesi ve partinin bu dönemlerde devrimci görevlerini yerine getirmemesiyle mümkün olmuştur. 1956 Sovyet Komünist Partisi'nin 20. Parti Kongresi, bir dönüm noktası oldu; Silahlı kuvvetlere dayanan bir destekle, N.S. Kruşçov'un altında ayrıcalıklı bir kesim iktidarlarını sağlamlaştırdı. “Kişi kültü, kişi putlaştırılması''adı altında Stalin karalandı, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin temel devrimci ilkeleri revizyonist ilkelerle yer değiştirdiler.

Kruşçov revizyonistlerinin iktidarı devralması Bolşevik güçlerin şiddetli bir şekilde bastırılmasına, kârı ön plana çıkaran bir dizi ekonomik reformlar kullanılarak kapitalist üretim koşulları gelişti. Bu ayrı-

calıklı tabaka, parti aygıtındaki üst düzey yöneticilerden, devlet aygıtından, silahlı kuvvetlerden, bilimden ve işletme yöneticilerinden ve kamu hizmetlerinin en üst katmanından oluşuyordu. Bunlar, son on yılda gücünü pekiştirerek: Sovyet işçilerini ve köylülerini „sömürüyor“ demokratik hakları ve tüm demokratik tartışmaları bastırıyordu.

Lenin ve Stalin çizgisinden sapmalar başladı. Sosyalizm kuruculuğunda karşılaşılan güçlüklerde Leninci çizgiye dönmeyi göz ardı ettiler. Kruşçev ile birlikte ideolojik olarak Marksist-Leninist ilkeler terk edilmeye, politik olarak sosyal demokrasiye gidilmeye, revizyonist ve reformist ilkeler partiye egemen olmaya başladı. Lenin'le başlayan Stalin ile devam eden sosyalizm kuruculuğu terk edildi, yozlaşan küçük burjuva unsurlar partiye egemen oldu. Örneğin, partililer, öncü olarak yöneticilik rollerini toplumsal gelişim esnasında kazanılması gereken bir olgu olarak değil, mutlak ve sürekli kazanılmış bir hak olarak gördüler. Uluslararası alanda sosyalizmin inşasına devam ve başarılarına imza atma, yerini yozlaşmaya ve kayıtsızlık haline bıraktı. Parti yönetimi sosyalist inşaya halkı dahil etme, sosyalist demokrasiyi geliştirme, mevcut sorunlara eğilme, ihtiyaç ve isteklere, halkın kaygılarına hitap etme yeteneğini yitirdi. Parti organları ve örgütleri, halkın yaratıcılığını ve sosyalizmin kuruluşuna aktif katılımı sağlamada hantallaştı, bürokrasiye boğuldu.

Hem Sovyetler Birliği'nde hem de diğer sosyalist ülkelerde ortaya çıkan muhalif kesimlerin derinlemesine soruşturulması, Troçki ve diğer küçük burjuva unsurların kontrol edilmesinin yanı sıra onlarla Leninci anlamda politik-ideolojik tartışma yürütülmemesi ve onların sosyalizm kuruculuğuna entegre edilememesi komünist partilerin ihmal ettiği

başka bir alan olmuştur. Bu durum, halkın geniş kontrolünün ve partiye yakınlığının yavaş yavaş ortadan kalktığı anlamına da geliyordu. Eleştiri ve öz eleştiri mekanizmasının zarar görmesi, kararların şematik bir şekilde uygulanmasına ve herkesin birbirinin hatalarının üzerini örttüğü bir duruma yol açtı. Partinin saflarında, eleştiri ve özeleştiri, hatalı fikirleri, uygulamaları düzeltmek ve çalışma yöntemlerini geliştirmek için kullanılır. Komünist Partisi demokratik bir partidir, ancak bir tartışma klübü değildir. Demokratik merkeziyetçilik, partinin, demokratik bir tartışma yoluyla karar verdikten sonra, kabul edilen kararları yerine getirdiği anlamına gelir. Demokratik merkeziyetçilik, parti kadroların parti çalışmalarına sürekli katılmasını gerektirir. Demokratik merkeziyetçilik, demokrasiyi mümkün olan en etkin biçimde kullanan yüksek proleter örgütlenme biçimidir. Oysa Sovyetlerde son zamanlarda parti içi demokrasi boğuldu, partide, sendikalarda ve devletin yönetim kademelerini işgal eden kariyerist parti kadrolarının yolu açıldı. Bu tür olaylar, partinin halk içindeki prestijini, saygınlığını baltalamak için son derece etkili oldu. Bürokratik bir yönetimin panzehiri de, parti yönetiminin yığınların talep ve ihtiyaçlarını gözetip onları bilimsel sosyalizmin ışığı altında yoğurup devrimci bir güce dönüştürmesini gerektiren bir anlayışla, yığınlarla iç içe, kırılmaz bir ilişki içinde olmaktır. Marksist-Leninist ideoloji, biçimleri ne olursa olsun, modern revizyonizm ile uzlaşmaz bir çelişki içindedir. Marksizm-Leninizm Dünya Komünist Hareketi ve Komünist Partilerin devrimci eylem rehbe-

ridir.

Brejnev'in ölümünden sonra bu anlayışlarla yetişen, burjuvaziden etkilenen, daha çok küçük burjuva kadrolar iktidara geldi. Sovyetler Birliği'nde özellikle 80'li yılların sonlarında Sovyet yönetimiyle Gorbaçov, devlet ve parti yaşamındaki bürokratik ve dogmatik yönetime müdahale etmek, sözde Leninizme dönmek için, modern bir sosyalist toplum hedefiyle sosyalizme yol açacak reformlar konuşulurken, toplumsal mülkiyetteki üretim araçlarının özel mülkiyete aktarılmasıyla, kapıları kapitalizme açmışlar, geri dönüşü olmayan bir yola girmişler-dir. Emperyalizmle çatış-mada Sovyetler Birliği, Marksist-Leninist sınıf anlayışına ihanet ederek, yaklaşık 75 yıllık dünyanın ilk sosyalist devletini mafyaya ve vahşi kapitalizme teslim etmişlerdir.

Sovyetler Birliği'nde kapitalizme dönüşle birlikte, SSCB Gorbaçov'la birlikte, Sovyetler Birliği'ne bağlı ülkelerin halklarını kısmen bastırıp, Doğu Avrupa'da ilk ve en başta ABD emperyalizmiyle rekabette dünya egemenliği için çabalayan süper güce dönüştü. Sovyetler Birliği'ndeki proletarya diktatörlüğü deneyimi ile modern revizyonizme karşı savaşta Marksizm- Leninizm'den sapmanın önemi daha iyi anlaşıldı. Sınıf mücadelesi sosyalist toplumun oluşmasıyla durmuyor, aksine sosyalist dönemde ekonomik, politik ve ideolojik mücadele devam ediyor. Çünkü sınıf düşmanının, onun ideolojisinin özellikle parti saflarına sızmasıyla siyasi gücü yeniden ele geçirme tehlikesi vardır. Bu nedenle, proletarya ve müttefikleri, proletaryanın diktatörlüğünü güçlendirmek ve pekiştirmek için Komünist Parti içindeki ve dışındaki revizyonist ve kapitalist eğilimler konusunda sürekli uyanık olmalı ve bunlarla mücadele etmelidir.

Sosyalist dünyanın çöküşü, kapitalizmin küreselleşmesiyle birlikte, hem kapitalist ülkelerdeki, hem de eski sosyalist ülkeler ve gelişmekte olan ülkelerdeki işçi sınıfı ve komünist partileri, ulusal kurtuluş hareketleri için ağır sonuçlar doğurdu. İşçi hareketi, komünist partileri krize girdiler, sağa savruldular ve eylemsiz kaldılar. Birçoğu sosyal demokrat partilere dönüştü, Komünist Partisi adını taşıyanların çoğu da koyu birer antistalinist, antileninist oldular. Lenin ve Stalin dönemlerindeki, özellikle Stalin dönemindeki sosyalizmin kazanımlarını karaladılar, açık antikomünist, antisovyet kesildiler, burjuvazi tarafından takdirle karşılandılar. Çöküşün bütün suçunu Marksist-Leninist partiye yıkarak, yeni dönemin kendisine Marksist, komünist, ilerici, devrimci diyenlerden oluşan "geniş tabanlı"partiler, yeni sol parti oluşturma dönemi olduğunu ilan ettiler.

Bunlar, Sovyetler Birliği'nin, reel sosyalizmin çökmesinin büyük bir özgürlük olduğunu sandılar, kapitalizmin değiştiğini, hümanistleştiğini iddiaya kalkıştılar, şimdi işçi sınıfının birliğinin daha kolay gerçekleşebileceğini, komünistlerle sosyal demokratların daha kolay birleşebileceğini ileri sürdüler, burjuva demokrasisini mutlaklaştırdılar, illegaliteye bitmez tükenmez günahlar yükleyerek, legalizm batağına saplandılar ve hâlâ debelenmektedirler.

Proleter devrim, işçi sınıfının eseridir. Ancak işçi sınıfının tüm tarihsel deneyimleri, Marksist-Leninist komünist bir parti olmadan, işçi sınıfının burjuvaziye karşı dağınık ve kendiliğinden mücadelesinin koordine edilemeyeceği ve sermayeye, onun devlet gücüne karşı ortak bir saldırıya yol açamayacağını göstermiştir. Marksist-Leninist bir parti olmadan temelde onun önderliği olmadan, sosyalist devrim yapılamaz. Komünist Partisinde proleter politika Marksist-Leninist çizgiyle, burjuva politikası da revizyonist bir çizgi ile temsil edilir ve bu mücadele sınıfsız topluma dek sürer.

İşçi Sınıfının Savaş Yolunda
DURUM
www.durum-online.com

„Avrupa'da bir heyula kol geziyor: Komünizm heyulası“

Levent FİDAN

„Avrupa'da bir heyula kol geziyor: Komünizm heyulası. Yaşlı Avrupa'nın bütün devletleri, Papası ve Çarı, Metternich'i ve Guziot'su, Fransız Radikalleri ve Alman hafiyeleri bu heyulaya karşı kutsal bir sürgün avında el ele vermişlerdir.“

Komünist Manifesto'nun girişine yerleştiren bu vurucu cümleler yazılalı tam tamına 171 yıl oldu. Bu cümlelerin etkileyiciliğinin, basit bir ütopik 'slogan' olmasından değil, gerçekliğini hayatın bizzat kendisinden almasından kaynaklandığı ortada. Manifesto, tam da bu noktada öncüllerinden, ütopiklerden ve gericilerden ayrıldı, sosyalizm düşünü gökten yere indirdi. Komünist Manifesto, gerçekleri olduğu gibi, büyük bir titizlikle analiz ederek, işçi sınıfının tarih sahnesindeki rolünü tespit etmiş, onun önemini somutlaştırmış, ona bir ideolojik ve pratik program sunmuştur. Bildiğimiz tarihin sınıf savaşımları tarihi olduğu gibi, Manifesto'nun yazılmasından bugüne sınıf savaşımı çetin bir biçimde devam etmiş, farklı formlar almış ve günümüze kadar ulaşmıştır. Bugün, tıpkı tarihte olduğu gibi sınıf savaşımı düşüşler ve çıkışlar yaşamaktadır fakat şunu asla unutmamak gerekir; sınıf mücadelesinin rehberlerinin bizlere miras bıraktığı aydınlatıcı yöntemle. Bu yöntem, başta Lenin olmak üzere birçok önderin ve neferin yolunu aydınlatmış, sınıf mücadelesinin kendisinden sonraki geleceğine önemli ölçüde şekil vermiştir. Bu yöntemi doğru analiz etmek ve uygulamak ise, sınıf mücadelesinde yer alan neferlerin görevidir.

Birçok açıdan, hepimizin gözlemleyebildiği üzere, Manifesto ve Marksizm bugün ağır saldırılar altındadır. Adı Manifesto olan, yani amacı ideolojik formülleri yalın bir dille ifade etmek olan bir metini aklı sıra ideolojik ve teorik lafazanlıklarla mahkûm etmeye çalışanlar bir türlü amaçlarına ulaşamamışlardır. Kapitalizmin durmaksızın tekrar eden krizlerini, neo-liberalizmin defalarca kendini yanlışlayan tezlerini görmek istemeyenler, söz konusu Manifesto olduğunda mikroskopları eline alıp derin incelemeye koyulmaktadırlar. Aynı kişiler önce tarihin sonunu ilan etmişler, şimdi de bu fikirlerinden yavaş yavaş caymaktadırlar. Manifesto'nun temel ilkesi olan ve Lenin'e ilham veren ilkel olan tarihsel materyalizm ve sınıf mücadelesi diriliğini korumaktadır. Biz, elbette, Marx ve Engels'in de belirttiği üzere, tarihi metinlere ve fikirlere birer dogma gibi yaklaşamayız. Bu diyalektik materyalizmin temel ilkelerine aykırıdır. Marx ve Engels, kendileri, Komünden sonra yazdıkları önsözde bunu belirtmişlerdir. Güncellik ve dirilik tartışması ise, Manifesto 'da yazan her kelimenin güncel olduğu anlamına gelmemekte, onun bulunduğu tarihsel koşulları içinde belirlediği belirli ilkelerin temel anlamda nasıl işler olduğu üzerine bir akıl yürütmedir. Yoksa, elbette komünistlerin temel görevi, güncel somut koşulları doğru tahlil edip, geçmişin romantizmine saplanmadan akılcı çözümler bulmaktır. Bunların yanında, sermayenin, emeğin ücretli sömürüsü olmadan birikmeyeceği ve bu birikimi sürekli olarak hedeflediği, sermaye birikiminin özel kişilerin

elinde olacağı ve bunun tekelleşmeye yol açacağı tespitleri halen dipdiri. Kapitalizmin hayatta kalması için en az maliyetle en fazla kârı elde edip üretim araçlarını genişletme, fakat bu genişlemeyi işçi sınıfının, üretenlerin refahı için değil ufak bir azınlığın refahı için kullanması durumu dipdiri ortadadır. Emekçilerin metalaşmadığını, yabancılaşmadığını söylemek mümkün müdür? İnsan emeğinin yaratıcılık değil kâr amaçlı kullanılmadığını hangi ölçüde söyleyebiliriz? Kapitalizmin hayatta kalmak için sürekli kaynak ihtiyacı olduğunu ve bunun için sürekli genişlemeye ihtiyaç duyacağı dahiyane tespitinin bugün yanlışlandığını kim iddia edebilir? İşte bu ilkeleri görmezden gelenler, 171 yıllık tarihsel metinin içinden belirli cümleleri çekip çıkararak güncellik tartışması yapmaktadırlar. Kapitalizmin genişleme ilkesini anlamayanlar, Mars'a gidenleri insanlığın öncülleri olarak algılamaktadırlar. Kapitalizmin kâr ilkesini idrak edemeyenler, yeni endüstriyel gelişmeleri 'insanlık tarihinin yeni bir sahnesi' olarak düşünmektedirler. Oysa ki bu, burjuvazinin insan emeğinden bir an önce kurtulmaya çalışıp üretimi elinden geldiğince hızlandırmaya ve başının belası olan işçi sınıfından kendini kurtarmaya yönelik attığı adımlardan biridir. Manifesto'nun iddiaları ve bunlara yapılan saldırılar hakkında uzun uzadıya bir soru-cevap yapılabilir fakat bu başka bir yazının konusudur. Bu girizgâh ise, tarihsel materyalizmin ilkesel güncelliği, dolayısıyla onun yöntemsel bir yorumu olarak ortaya çıkmış olan sınıf partilerinin de ilkesel güncelliğini anlamak konusunda önemlidir.

Manifesto'yu manifesto yapan, sadece ideolojik bir çerçeve sunması değil, aynı zamanda pratik de bir çerçeve sunmasıdır. Manifesto'nun 2. Bölümünde görebileceğimiz bu pratik çerçeve hakkında pek çok şey söyleyebiliriz. Bu kısımda, komünistlerle proleterlerin ilişkisi hususunda temel birkaç ilke ortaya koyulmuştur. Buradaki ilkeleri tek tek incelemeye tabi tutmak çok mümkün gözükmese de temel olan ilkeleri mutlaka tekrar düşünmek durumundayız. Bunlardan birincisi, belki de en temeli ve sınıf partilerinin birinci amacı olan, olması da gereken ilke; burjuva mülkiyetine, yani üretim araçlarının özel mülkiyetine son verilmesi gerekliliği ilkesidir. Girişte Manifesto'nun ilkesel güncelliğinden bahsetme sebeplerimiz şimdi yavaş yavaş kendini göstermektedir. Bugün bilindiği üzere kendisini 'demokratik' sosyalist, 'halkçı' sosyalist vs. olarak adlandıranlar, bu ilkeden tamamıyla vazgeçmiş durumdalar. Bu durum elbette günümüze özel bir durum değildir. Bırakalım kendilerini böyle adlandıranları, sınıf partisi olma

iddiasındaki yapılar bile bu ilkeyi dillendirmekte büyük bir güçlük çekiyorlar. Bunun sebebi açıktır: tarihteki sınıf savaşımının en temel noktası budur. Burjuvazinin en temel korkusu budur; onun saldırganlaşmasının en büyük sebebi de budur. Burjuvazinin bütün ideolojik ve pratik saldırıları bu temel ilke üzerine yönelmiş durumdadır. Akademisinden tutun medyasına, bu ilkeyi dillendireni geri olmakla ve totaliterlikle itham eden müthiş bir saldırı akımı başlatmaktadır. Burjuvazinin bu korkusu ortadayken, günümüz dünyasındaki kimi 'sol' partiler de bu gerçeklikten kendilerini koparmaya hep hazır olduklarını kanıtladılar. Sovyetlerin çöküşü, belirli partilere bu ilkeden kopuş için müthiş bir bahane sundu. Öte yandan, demokrasi mücadelesi her ne kadar önemli olsa da sınıf mücadelesini, üretim araçlarının özel mülkiyetini ele geçirme ilkesini dile getirmeden, demokrasi ve gelecek mücadelesinin ana ürünü değil de kimlik mücadelelerinin ve basit anlamda haklar mücadelesinin basit bir 'dinamiği' olarak alan anlayış da gelişti. Bunlar elbette tesadüf değildir. Özel mülkiyete son vermeyi hedeflemeyen bir sınıf partisi kendini ne ölçüde gerçekleştirebilir?

Marks ve Engels'in yine ikinci kısımda bahsettiği ve Komünist bir partinin temelini oluşturması gereken ve yine görmezden gelinen ikinci bir hususu vurgulamalıyız: proletaryanın siyasi iktidarı ele geçirmesi. Özel mülkiyetin kaldırılması ilkesini duyunca tüyleri ürperenler, bu proletaryanın siyasi iktidarı ele geçirmesi ilkesi ile birleşince iyice dehşete kapılırlar. Biri olmadan öbürü mümkün olamaz. Proletaryanın siyasi iktidarı ele geçirmesi, bugün, özellikle Batı Avrupa'da birtakım grupların basitleştirdiği ölçüde „işçi sınıfı haklarını demokratik olarak savunanların iktidara gelmesi“ değildir. Elbette, bugünün koşullarını düşündüğümüzde böyle etkinliklerin önemini görmezden gelecek veya küçümseyecek değiliz fakat dünyanın, medeniyetimizin sömürüden kurtarılmasının yegâne yolu proletaryanın kan emicilerinden iktidarı kesin ve net bir şekilde alıp, üretim araçlarının özel mülkiyetine son vermesidir. Özel mülkiyet konusundaki çarpıtmalar gibi bu konuda da çarpıtmalar yapılmaktadır. Özel mülkiyeti kaldırma ilkesine yapılan itirazların üretim araçları odaklı değil, 'özel' itirazlar olması tesadüf değildir. Bunlar, komünistler sanki işçinin elindeki 24 taksitle aldığı telefona göz dikmiş gibi davranmakta, işçi sınıfı için geçici iyileştirmeler dışında bir şey önermemekteler. Kapitalizmin sömürüsü dünya yetmemiş, galaktik bir boyut almış durumdayken bu ilkelerin geçerliliği gün gibi ortada değil mi? Bunlar bir sınıf partisinin mihenk taşıdır. Özel mülkiyet hususunu Manifestodan yapacağımız bir alıntıyla şimdilik noktalayarak öbür ilkelerin ve bunların sınıf partisi düşüncesine nasıl öncül olduğunun incelenmesine devam edebiliriz:

„Özel mülkiyete son vermek istememizi dehşetle karşılıyorsunuz. Ama sizin bugünkü toplumunuzda nüfusun onda dokuzu için özel mülkiyete son verilmiştir; özel mülkiyetin bulunmasının nedeni onda dokuzun elinde bulunmasıdır. Demek ki siz bizi ancak toplumun ezici çoğunluğu için hiçbir mülkiyetin bulunmaması koşuluyla var olabilen mülkiyete son vermek istemekle suçluyorsunuz. Uzun sözün kısası bizi sizin mülkiyetinize son vermek istemekle suçluyorsunuz. Elbette bizim istediğimiz bu.“

Manifesto'nun bu kısmında cevaplanan öbür suçlamalar / ortaya konulan öbür ilkeler ise şunlardır: ailenin ortadan kaldırılması, kadınların ortaklaştırılması (!), vatan ve milletin ortadan kaldırılması. Bu suçlamalar en kaba halleriyle komiktirler ama aynı zamanda, en ciddi halleriyle de bir sınıf partisinin ilkesel temelini oluştururlar. Ailenin ortadan kaldırılması hususunda burjuvazi, ortada sanki bir 'aile' varmış gibi davranmaktadır. Tıpkı demokrasi konusunda yaptığı gibi. Burjuva toplumundaki aile, çürümüş bir ilişkiler bütününden çıkamaz, çünkü insan ilişkisi para ilişkisiyle bağlıdır. Burjuva toplumundaki o güçlü aileler, ne

hikmetse, miras davaları yüzünden ortadan ikiye ayrılıveren de ailelerdir aynı zamanda. Burjuva toplumundaki aileler, çocuklarıyla insani bir duygusal ilişki değil, bir 'yatırım' ilişkisi kurarlar. Burjuva toplumunda proleter aileler için çocuk 'neredeyse' bir çıkış kapısıdır ve hayatı boyunca bu yükümlülüklerle yaşar. Komünistler, hayatın her alanında olduğu gibi bu konuda da burjuvaziye alternatiflerdir. Kadınların ortaklaşması 'iddiası' bugün bile bütün gericiliğiyle ve ciddiyetten uzak bir biçimde komünistlere, özellikle geri toplumlarda, yöneltilen saldırılardan biridir. Bu iddianın kendisini uzun uzadıya incelemeye dahi gerek yok, çünkü iddianın kendisi, kendisini ele veriyor: kadının ortaklaştırılması cümlesi, burjuva toplumunun kadını adeta bir 'mal' olarak gördüğünün kanıtıdır. Bir birey, bir özne hakkında zaten 'ortaklaştırma' gibi bir tanım kullanılamaz. Komünizme saldıracağım derken yakayı ele vermek ise burjuvalar açısından yeni bir tecrübe olmasa gerek. Marx-Engels Manifestoda bunu şöyle ifade ediyorlar:

"Burjuva ailesi aslında kadınların ortaklaşalığıdır. Komünistler de olsa olsa kadın ortaklaşalığının sahtece gizlisine karşılık resmi ve açık yüreklisini getirmek istedikleri iddiasıyla suçlanmış oluyorlar. Kaldı ki, günümüz üretim ilişkilerinin ortadan kaldırılmasıyla ondan kaynaklanan kadın ortaklaşalığının da, yani resmi veya gayri resmi fuhuşun da yok olacağı kendiliğinden anlaşılmaktadır."

Bu bölümdeki en temel iki ilkeyi de vurgulayarak Manifesto incelemesini bitirebiliriz. Bunlardan biri, insan bilincini maddi koşulların belirlediği iddiasıdır. Bu iddianın ne kadar güncel olduğu yine apaçık ortada. Bildiğimiz toplumdan bugüne kadar bu iddia kendini farklı şekillerde gösterdi. Bu bilinç, en temelde üretim ilişkileri tarafından belirlenen bilinçtir. Dünyamızda yaşayan herhangi bir insan sınıf bilinci, örgütlülüğü olmadan bu bilinçten kendini soyutlayamaz. Tarihsel materyalizmin bu temel ilkesi Lenin'in yolunu açmıştır ve sınıf partisinin işçi sınıfına dışarıdan bilinç getirip hali hazırda üretim ilişkileri tarafından etkilenmiş olan bilincini kırması fikrini formüle etmiştir. Yani, sınıf partisinin temel hedeflerinden biri, maddi koşulları, üretim ilişkilerini algılayıp onun sınırları içinde reformlar yapmak vs. değil, o maddi koşulları kökten değiştirmektir. Bu bölümde son olarak vurgulanan, yine Leninci sınıf partisinin temel ilkesini oluşturan bir diğer husus ise mülkiyet hakkına ve burjuva üretim ilişkilerine 'despotik' müdahalede bulunma gerekliliğidir. Yine, bugün, maalesef, birtakım gruplar burjuvazinin niteliği değişmişçesine davranmakta, o sanki sermayesini paylaşmaya hazırmış gibi naif düşüncelere kapılmaktalar. Bu doğru değildir. Burjuvazi, bırakın sermayesini paylaşmayı, dünyayı sömürüp bitirmiş, bir de gezegenler arası sömürü macerasına koyulmuş, gün geçtikçe daha da tekelleşmiştir. Sınıf çelişkisinin halen temel çelişki olduğunu düşünenler için bu naif hülyalardan uyanmanın yegâne yolu, Leninci öncü sınıf partisini örgütlemek ve proletaryanın öncü partisini acil bir şekilde güçlendirmektir.

Leninci Parti ve Demokratik Merkeziyetçilik

Leninci parti, yalnız dönem Rusya'sının baskı koşulları altında değil, emperyalizm çağında revizyonistleşen sosyaldemokrat partilerine karşı kurulmuş, yeni tür öncü sınıf partisidir. Lenin'i çağdaşlarından ve hatta öncüllerinden ayıran şey, Marks'ın tarihsel

materyalizmini ve bu yöntemin pratik kılavuzluğu işçi sınıfı davasına neredeyse eksiksiz bir şekilde uygulamanın yöntemini keşfetmiş olmasıdır. Lenin'den önce işçi sınıfı mücadelesi, ekonomizme ve sendikalizme saplanmış bugüne benzer biçimde bir şekilde algılanıyordu. Lenin'in önceliklerinden biri bu durumu bertaraf etmekti ve bunun için sınanmış, inançlı profesyonel devrimciler örgütünün kurulması ve bunların parti örgütünde birleştirilmesi gerekiyordu. Bu örgütün en temel birimleri komiteler, hücrelerdi. Bu komiteler partililerden oluşur. Bunların çevresinde partili olmadam faaliyet gösteren bir halka bulunur. Partinin en temelde, hücrede, faal olan inançlı devrimcilerin çalışması gerekliliği ise partiyi gereksiz akımlardan uzak tutmanın bir başka yöntemiydi. Leninci partiye, ta o zamanlardan, en başından beri, *'kitleselleşelim'* ve *'açılalım'* önerileri başlamıştır (Menşevikler). Bu yeni, bugüne özel bir akım değildir. Lenin ise bunları çok sert bir dille mahkûm etmiştir. Leninci partinin, Lenin'in ana odak noktası fabrikalardı. Lenin *„fabrikalar bizim kalemiz olmalı“* şiarıyla hareket etmiştir. Leninci partinin birinci odak noktası işçiler içinde ve işçilerden oluşan çevreler kurmak, komiteler oluşturmak, ekonomik ve politik işçi mücadelesini en asgari biçimde güçlendirmektir. Leninci partinin profesyonel kadroları, bulundukları fabrikalarda sempatizan sayısı ve siyasi yönelimler dahil her şeyi bilir ve rapor ederlerdi. Leninci partinin profesyonel devrimcisinin özelliklerinden biri de budur. Disiplin, aidiyet ve özverinin yanı sıra iletişim becerileri yüksek ve bulunduğu çevreler tarafından sayılan bireyler olmalarıdır. Leninci partinin öncü kadrosu olmanın neredeyse ön koşullarından biri budur diyebiliriz. Leninci partinin temeli olan hücreler, sadece işçiler arasında değil, meslek grupları arasında da örgütlenip propaganda faaliyetleri yürütüyordu. Lenin bu 'öncü çekirdeğin' faaliyetinin, temiz bir keskinlikle, sendikalar, meclisler ve meslek odaları aracılığıyla yayılacağı kanaatindeydi. Leninci partinin, başlangıç aşamasında 'ne olduğunu' Lenin bu alıntıda adeta özetler:

„Güçlü bir illegal Parti Merkezleri örgütü, sistemli olarak çıkan illegal yayınlar ve en önemlisi yerel hücreler, özellikle de doğrudan doğruya işçilerin arasından gelen ve kitlelerle sıkı temas içinde yaşayan öncü üyelerin yönettiği fabrika hücreleri: Devrimci ve Sosyal-Demokrat işçi hareketinin her türlü zorluğu göğüsleyebilecek sağlamlıktaki çekirdeğini işte bu temel üzerinde inşa ettik. Bu illegal çekirdek gerek Duma aracılığıyla gerekse sendikalar, kooperatifler, eğitim ve kültür kuruluşları içinde kendi duyargalarını ve etkisini eskisiyle kıyaslanmayacak ölçüde yayacaktır.“

Bütün bunların yanında, Leninci sınıf partisi, burjuva partilerinde gözlemlenemeyecek şekilde bir demokratik merkeziyetçilik ilkesi ile de çalışır. Bu ilkenin Leninci partiye sirayeti hususuna gelmişken, örgütlenme ve yayın gibi konulara geçmeden önce kısa bir şekilde demokratik merkeziyetçilik konusuna, tarihsel önemine burada değinmek faydalı olacaktır. Örneğin, Leninci parti temsilciler konferansları toplardı. Müşterek sayıda parti üyesi bu konferanslara birer temsilci yollarlar ve bu şekilde kararlara etki ederdi. Fakat, Leninci parti sırf temsili değil, katılımcı demokrasiyi de öne çıkardı. Parti üyelerinin, örgüt bütünüyle ilgili konularda bizzat fikir beyan etmeleri gerekirdi. Partinin yönetici kadroları da üyeler tarafından seçilirdi ve bu

kadrolar üyelere, yetkileri bağlamında hesap vermek durumundaydılar. Bütün bu hem temsilci, hem katılımcı demokrasi sürecinin sonunda, üyeler, bizzat kendi seçtikleri ve rapor alabildikleri parti yöneticilerinin ve yerel yöneticilerin kararlarına uymak durumundaydılar. İşte, demokratik merkeziyetçilik ilkesinin pratikte, Leninci bağlamda en temel uygulaması, yansıması budur. Marks, yine günümüzde yansımalarını görebileceğimiz belirli yanılgıların aksine, 'federasyoncu' vs. değil, demokratik merkeziyetçiydi. Lenin'in Devlet ve Devrim eserinde ifade ettiği gibi, proletaryanın, demiryollarını, fabrikaları, toprakları bütün ulusa devretmek üzere 'birleştirmesi' de açık bir şekilde demokratik merkeziyetçiliğe işaret eder. Ulusal, komünal anayasa, demokratik merkeziyetçiliğe işaret eder. Leninci partinin, Marksist devlet formülünün özü, Paris Komünü tecrübesidir. Paris Komünü'nde doğru yapılanlar ve maalesef yapılamayanlar sınıf partilerinin en temel anlamda hedeflerini yansıtırlar. Paris Komünü'nde bu birleştirmeyi savunan, ordunun üzerine yürünmesi gerektiğini, ulusal bankaya el koyulması gerektiğini savunan yine Marks'tı. Leninci partinin demokratik merkeziyetçilik ilkesini, sınıf partisi hedeflerini ve Sovyet tecrübesini anlamak için bu konuyu net bir biçimde içselleştirmiş olmak gerekir. Bu merkeziyetçilikte, elbette öz yönetim vardır. Fakat bu öz yönetim, burjuva toplumlarındaki gibi, devlet iktidarına alternatif bir öz yönetim değildir. Demokratik merkeziyetçi bir komünde, seçenlerin geri çağırma yetkisine sahip olduğu, belirli bir sürede değişmesi zorunlu olan, yerellerden gelen temsilciler seçilir. Bu temsilciler iş niteliklerine göre de ayrılabilirler. Demokratik merkeziyetçilikle, burjuva demokrasilerinde olduğu gibi bir parlamentarist bir yaklaşım yoktur. Burjuva toplumunun parlamentolarında, ülkemizde en rezil halinde tecrübe ettiğimiz gibi, azınlık bir sermayenin çıkarı savunulur ve son tahlilde bunlar ayrıcalıklıdırlar. Yedikleri yemek, aldıkları maaşlar, bindikleri arabalar, yaşadıkları hayat bellidir. Bunların çocukları yargıdan bile muaftırlar. Demokratik merkeziyetçi komünlerde ise en yereldeki her insan kendisini temsil ettirme hakkını bulur ve bu temsilciler, bir meslek gibi 'siyaset erbabı' değillerdir. Bunların maaşı memur maaşını geçemez. Bütün yerellerden gelen raporlar bu mecliste tartışılmak durumundadır. Bürokrasi ise, toplumun kendiliğindenliği içerisinde zaman içerisinde sönüp gidecek bir vaziyete sokulmuş, bürokratik organlar kırılıp, paramparça edilmiştir. Demokratik merkeziyetçi toplumda bu özel bir meslek vs. değildir. Şu ilkeyi asla unutmamak gerekir ki demokratik merkeziyetçi düzen, son aşamada komünal düzene varmayı hedefleyen, yani kendi kendini sönümlendirme amacı güden bir düzen tipidir. Sürekli yükselme güdüsüne sahip bir bürokrasinin, sermayedarların maşası olmuş bir meclisin ne 'demokrasi' olması mümkündür, ne de barışçıl olması. Demokratik merkeziyetçi toplum var olduğu günden beri finans kapital ona bütün silahlarıyla saldırdı. Onun 'sırf' merkezi gözükmesini sağlayacak her şeyi yaptı. Bu düzene 'yakın' dahi duran ülkelere cephe alıp ekonomik ve askeri tehditler yöneltti. Bütün bunları yaparken, akademi de tehdit altında kabuğuna gömülmüş bu toplumları 'Batı demokrasinin alternatifi olamayanlar' olarak işaretledi. Bu, elbette, elleri açık bekleyen sol liberallerden çok kimsenin işine gelmemiştir. Bugün bile burjuvazi ideolojik ve medyatik bütün organlarıyla, demokratik merkeziyetçiliği düz totaliter bir yapı olarak göstermek için elinden gelen bütün gayreti göstermektedir. Bunun sebebi, bu formülün, işçi, köylü, beyaz yakalı, memur demeden herkese, sahte değil ama GERÇEK bir temsil imkânı vermesi ve bu 'seçilmişlerin' saltanatına son verecek olması, yani burjuva demokrasilerinin hiçbirinde hayal dahi edilemeyecek bir demokrasi imkânı sunmasıdır. Sovyetlerin çöküşünü ellerini ovuşturarak bekleyenlerin, tarihte proleter hareketlerin liderlerini katledenlerin,

Bin Ladin'i ve nicelerini kahraman ilan edenlerin, dünyanın her bölgesinde kanlı darbeleri destekleyenlerin demokratik merkeziyetçiliği mahkûm etme hakkı yoktur. Bu hezeyanlara kapılmadan bu konuyu birkaç kere enine boyuna değerlendirmek gerekir. Demokratik merkeziyetçilik, özellikle sömürge ülkelerine umut olmuştu, halen de bu ve benzeri ülkelere, romantik hayallere kapılmadan hayatta kalabilme rehberi sunmaktadır. Demokratik merkeziyetçiliği ve özellikle proletarya diktatörlüğünü duyunca burjuva ideologlarının tüyleri ürperir. Bunlar, diktatörlüğü kelimenin burjuva anlamıyla anlamaktadırlar. Diktatörlük deyince akıllarına bir tür tiranlık gelmektedir. Saklamaya çalıştıkları gerçek ise, bugün en demokratik gözüken topluluklarda bile bir burjuva diktatörlüğü olduğudur. Burjuvazinin demokrasi şöleni, kendi çıkarlarını toplu iğne başı kadar bile etkileyecek hareketlenmeleri görene kadardır. Bugün Fransa'daki ayaklanmalara verilen reaksiyon bunun kanıtıdır. Bugün Ortadoğu'da belirli ülkelere tahammül edilememesi bunun kanıtıdır. Burjuva diktatörlükleri, proleter hareketlere var gücüyle saldırmıştır. Bu koşulda, proletaryanın, burjuvaziyi sönümlendirmek, bunu bir ve son kez garantiye almak amacıyla kendi diktatörlüğünü, partisi aracılığıyla kurmasından doğal ne olabilir? Proletaryanın diktatörlüğü, burjuva diktatörlüğü gibi sınıflı toplumun devamını da amaçlamaz. Proletarya diktatörlüğünü bulduğu her tehditle içine kapatmaya çalışıp onun 'despotik' yönlerine vurgu yapanlar, burjuva rejimlerinin nasıl kurulduğunu unutuyorlar olsa gerek. Fransa'da, Amerika'da ve birçok yerde, burjuva demokrasileri güllerden yapılmış geçitlerden geçerek oluşmamıştır. Fakat, söz konusu proletarya olunca, 'çağdaşlık' birden akıllara gelir. Bunların heyecanına kapılan bazı 'sol' gruplar, komünistlere sınıf partisi formülünden ve proletarya diktatörlüğü fikrinden vazgeçmeyi, değişimi reformlar dizisi ile getirmeyi tavsiye ediyorlar. Bu tavsiyeyi verenlerle komünistler, aynı evrende yaşamıyorlar olsa gerek. Zira komünistler, Venezuela'ya dahi tahammülü olmayan ve halkı ambargolarla rezil edenlerin bulunduğu 'küresel' bir kapitalizmin sahne aldığı bu çağda bu tarz tavsiyelerin sınıf savaşında geri adım atmak olduğunu idrak etme yetilerine sahiptirler.

Demokratik merkeziyetçilik hususunu, ona yönelik manipülasyonları ve cevapları kısa bir biçimde özetlemek durumundayız. Bu konu da bu yazıda geçen temalardan biri olarak, başlı başına bir yazı konusu olabilir. Biz, Leninci partiyi anlama konusunda kritik bir öneme sahip olan örgütlenme konusu üzerinden yazımıza devam edebiliriz.

Leninci parti faaliyeti konusunda en temel konulardan biri çalışma tarzıdır.

Leninci partinin legal ve illegal çalışma faaliyeti hakkında birçok söz edilmiştir. Bu konuda Lenin'in yine yüksek anlayışına tanıklık etmekteyiz. İllegal faaliyet, burjuvazinin baskı ve terörü nedeniyle Leninci parti için olmazsa olmazdır. Bu, Leninci partinin temel ilkesidir çünkü bu parti proletaryanın partisidir ve bu ölçüde bu devrimi korumak, temellendirmek zorundadır. Leninci parti, illegal kadro çalışmasını bu yüzden çok sıkı ve gizli bir biçimde götürür fakat bu durum Leninci partinin 'dar bir elitler partisi' olduğu gibi algılara yol açmaktadır. Aksine, illegal faaliyetin legal faaliyeti engelleyen bir tarafı yoktur. Bu kadroların bir amacı da legal faaliyetin alabildiğine önünü açmaktır. Bu kadrolar, legal faaliyetlerde yer de alırlar ama

Leninci partinin kadrolarının buralarda bulunması birleşme anlamında bir 'birliktelik' ifadesi değildir. Leninci partinin kadroları, sınıf partisinin bağımsız siyasetini yürütmekle yükümlüdürler. Buradaki illegalite, birincil olarak burjuvazinin yarattığı koşullarla ilgili olmakla birlikte, proletarya devrimini sağlamlaştırmak, burjuvaziye teslim etmemek, tıpkı onların profesyonelleriyle belirli köşeleri sağlam tuttuğu gibi, 'proletaryanın da profesyonelleriyle' kendi köşelerini sağlam tutmasıyla ilgilidir. Bu faaliyetin amacı kendi içerisinde fikir paylaşımı yapan bir fikir kulübü oluşturmak değil, kitlelere önderlik edecek olan proletaryanın öncü gücünün temelini darbelerle sarsılmayacak bir temele oturtmak, bu koşullar altında, belirli organlar aracılığıyla 'her yere' sözünü yaymaktır. Fakat, burada bir tehlike ortaya çıkmaktadır. Bu ilke, sınıf partisi için önemlidir fakat bunu tek başına bir faaliyet olarak algılamak ve legal faaliyete ket vurmak bir sapmaya işaret eder. Tıpkı legal faaliyetin, illegal faaliyete gerek kalmadan kendi amacına yürüyebileceğini iddia etmek gibi. Burada yine Lenin'in Menşeviklerle katıldığı bir oturumdan çıkan kararı paylaşmakta fayda olabilir:

„Burjuva karşı-devrimi döneminde Sosyal Demokrat hareketin tarihi konumu, bir yandan kaçınılmaz olarak proletarya üzerinde belirli bir burjuva etkisinin doğmasına, aynı zamanda illegal Sosyal-Demokrat Parti'nin reddedilmesine, onun rolünün ve öneminin küçümsenmesine ve devrimci Sosyal-Demokrasinin program ve taktiğinde görev ve şiarlarını sınırlamaya yönelen çeşitli girişimlere; öte yandan da Sosyal Demokratların Duma'da çalışmasının ve legal imkanlarından yararlanmanın reddedilmesine, her iki faaliyetin de öneminin kavranmamasına ve devrimci demokratik taktiği bugünkü özel tarihi koşullarda uygulamada aciz kalınmasına yol açmaktadır. Böyle durumlarda Sosyal-Demokrat taktik, Sosyal-Demokrat faaliyeti sınıf mücadelesinin bütün alanlarında yaygınlaştırıp derinleştirerek ve bu iki sapmanın oluşturduğu tehlikeyi gözler önüne sererek bu sapmaların üstesinden gelmek zorundadır.“

Burada görüldüğü üzere, illegal faaliyetin ilkesel önemi yadsınmadan iki faaliyetin de önemine vurgu yapılmaktadır. Profesyonel devrimci kadrosu, sınıf mücadelesinde proletaryanın hanesine yazılacak sayıları iyi hesaplar. Eksilerini ve artılarını iyi tahlil eder ve yaratıcı kararlar alma yetisine sahiptir. Bu kadrolar, hayatın içinde olmalarından ötürü, legal alanları da kaçınılmaz olarak kullanırlar. Sendikalar, meslek grupları, topluluklar vs. yerlerde, öğrenciler arasında işçi sınıfının kurtuluşunun ve bağımsız politikasının propagandasını yapabilirler ve bunu kendi yaratıcılık ve kıvraklıklarıyla yapmak durumundadırlar. Kendilerine kitleler içinde ağ oluşturamayan kadroların hareket imkânı yoktur. Bu hususta Leninci partinin kadrosu ne kendisini sınıftan ve toplumdan izole etmeli, ne de legal faaliyetin yegâne yol olduğuna inanmalıdır. Bu dengeyi kadronun çok net bir biçimde içselleştirmiş olması gerekir, aksi takdirde Leninci anlayıştan sapmalar yaşanması çok mümkündür. Yine Lenin'in legalizmi tasfiyecilik olarak nitelendirdiği, Kasım 1912'de yazdığı „İllegal parti ve legal çalışma“ isimli yazısından alıntıyla bu konuyu daha da netleştirerek noktalayabiliriz:

„Parti dört yıldır şunu söylüyor: Örgütümüz, mümkün olduğu kadar geniş ve dal budak salmış bir legal örgütler ağının kuşattığı illegal çekirdeklerden meydana gelir.“ Bu tanımdan daha iyi bir tanım yapamayacağımıza göre, örgütlenme ile ilgili çok kritik başka bir konuyu incelemeye devam edebiliriz: Yayın ve propaganda konusu.

Komünist partisi, işçi sınıfı arasında ajitasyon ve propaganda faaliyeti yürütmek durumundadır. Bu faaliyetin amacı, işçi sınıfını toplumdaki konumu, toplumun ekonomik sistemi, temel hakları, kapitalistlerle mücadele ve tavır gibi konularda bilinçlendirmek ve mücadelede onu öne geçirmektir. Bunu yapmanın en etkili yolları bildiriler ve ya-

yınlardır. Bugün, liberallerin bir saniye bile ağzından düşürmediği endüstri çağında yaşıyoruz. Burjuvazi, sömürüsünü genişletmek amacıyla iletişim araçlarını da genişletmiştir. Burjuvazinin zorunlu olarak geliştirdiği bu kanallardan komünistler ve işçiler yararlanmak durumundadırlar. İnternet ve öbür iletişim kanalları, pekâlâ işçi sınıfı için de bir ağ olabilir ve kendi amaçları için, propaganda ve ajitasyon faaliyetleri için kullanılabilir. Leninci partinin kıvraklığından bahsetmiştik. Lenin, partinin ajitasyon taktiklerini 24 saat içinde değiştirebileceğini fakat bunu yapması için önce ortada bir taktiği olması gerektiğini özellikle vurgular. Yani ilkeler olmadan yapılan ajitasyon da taktiksel değişiklikler de yararsızdır. Bunun yanında ajitasyon faaliyetinin bir diğer önemi, herhangi bir kitlesel/sınıfsal patlama durumuna işçi sınıfını ve kadroları hazırlamak, hazır tutmaktır. Patlama anında ajitasyon çalışması yapmak elbette gereksiz değil, ama geç olacaktır. Yine, Leninci partinin propaganda ve ajitasyon için olmazsa olmazlarından biri yayındır. Lenin için bu ikisini sistemli yürütmenin, topluma yaymanın, derinleştirmenin, örgütü düzgün bir şekilde geliştirmenin ana yolu yayındır. Bireysel ajitasyonu sistematik propagandaya döndürmenin ana yolu yayındır. Hatta, Lenin için militan faaliyetin önde gelen temel kesiminin ne kadar iyi inşa edildiğini anlamanın ana yolu yine yayının düzenliliği ile ölçülebilir. Buradan anlaşıldığı üzere, yayın, örgüt tarafından sadece 'çıkarılan' bir şey değil, aynı zamanda örgütü oluşturabilen, hatta onun niteliğini test edebilecek kritiklikte bir öneme sahiptir. Kadroların yerel çalışmaya saplanıp kalmasını engellemenin, ideolojik sapmaları önlemenin ana yolu yayındır. Bu anlamda yayın, az önce saydığımız birçok niteliği gibi birleştirici bir özelliğe de sahiptir. Burada yine yayının önemi anlamak için bizzat Lenin'den bir alıntıyla devam edebiliriz:

„Siyasi teşhirin sesinin bugün için zayıf, ürkek ve seyrek çıkması karşısında cesaretimiz kırılmamalıdır. Bunun nedeni, polisin zorbalığına tamamen boyun eğilmiş olması değildir; bu teşhisleri yapabilecek ve yapmaya hazır olanların konuşacakları bir kürsüleri yoktur, istekli ve yüreklendirici dinleyicileri yoktur, 'her şeye kadir' Rus hükümetine karşı şikayetler yöneltirken, bunun yankı bulacağı gücü halk arasında hiçbir yerde göremektedirler. Ama bugün bütün bunlar hızla değişmektedir. Böyle bir güç vardır. Bu güç, sadece siyasi mücadele çağrılarını dinlemeye ve desteklemeye değil, aynı zamanda cesaretle savaşa katılmaya da hazır olduğunu göstermiş devrimci proletaryadır. Bugün Çarlık hükümetini ülke çapında teşhir edecek bir kürsü sağlamak durumundayız ve bunu yapmak görevimizdir. Bu kürsü, Sosyal-Demokrat bir gazete olmalıdır.“

Bu alıntı, yeterince sarsıcıdır. Bunu birkaç yöntemle anlayabiliriz. Bu yöntemlerden birincisi Rus kelimesini Türk kelimesi ile, Çarlık kelimesini de Saray kelimesi ile değiştirince kendisini göstermektedir. İkinci kritik husus ise, ülkemizde de aynı biçimde proletaryanın hareketlilik içerisinde olması ama kendini ifade edecek alanları bulamamasıdır. Bu alanı yaratmak, bugün, dünkü kadar kritiktir. Bu da yayına katkı sağlayarak, işçilerin, emekçilerin kendini ifade edeceği alan yaratmakla sağlanabilir. Yayın, işçi sınıfının ekonomik faaliyette kısıtlanmış davasını politik alana taşır. Farklı sektörden işçiler, yayın aracılığıyla birbirlerinin sorunlarını tanıyabilir, idrak edebilirler. Öte yandan, yayın, sadece işçileri değil, komünistleri, devrimci kadroları da hazır ve sıcak tutan yegâne güçtür.

Bugün, katı olan her şey halen buharlaşıyor! İşçi sınıfı, partisine bugün her zamankinden daha da fazla ihtiyaç duyuyor!

Proletaryanın emek gücü olduğu sürece umut var! Umuda el verelim, onun sesi olabilecek yegâne organı güçlendirelim!

KOMÜNİST HÜCRE VE İŞÇİ ÖRGÜTLENMESİ

Selim KARAASLAN

Türkiye'de herkes işçi sınıfı mücadelesinden söz ediyor ama maalesef bir çok komünist parti veya hareketin yeterince işçi sınıfıyla ilişkisi bir türlü kurulamıyor.

İşçilerle ilişki kurmakta yaşanan bir çok sorunumuz var.

Etrafımızda binlerce, onbinlerce işçi var.

Marksist felsefeyi hatmetmiş, birbiriyle entelektüel sohbetin tadını çıkaran sosyalist ve komünistler az değil. Bir türlü işçilerle etle kemik olamıyorlar.

İşçi sınıfının şanlı tarihini yad ediyorlar. Sosyalizmin hayalini kuruyorlar. İşçi sınıfının sayesinde insanlığın nihai hedefi komünizme giden yolları tartışıyorlar. Yeni dünyayı, finans sistemini kavramaktan, proletaryanın yeniden tanımlanmasından söz ediyorlar. Çok şey biliyorlar. Her biri kendi partilerinin işçi sınıfının öncüsü olduğunu savunuyorlar. Bir türlü o işçi sınıfıyla bütünleşemiyorlar.

Günlük hayatta bir çok işçi gençle temasları olsa da onlarla sınıf ilişkisi kuramıyorlar. İşçi sınıfının henüz sınıf bilinciyle donatılmadığından söz ediyorlar. Bunlar sapla samanı karıştırıyorlar, bunların işçi sınıfının sınıf bilincini, örgütlü mücadelesini yükseltmek gibi bir dertleri yok.

İşçileri Anlamayan İşçi Sınıfıyla Kucaklaşamaz

İşçiler iş yerinde koşulların ağırlığından, fazla mesai ücretlerin yetersizliği, iş güvencesizliği, sendikasızlık, birkaç işçinin sendikalaşma çabalarının başarısız işten çıkartılmayla sonuçlanması, fabrika önünde direnişlerinin sonuç vermediğinden, ev ve aile geçindirmek zorunda olduklarından söz ediyorlar.

Sınıfın öncüsü iddiasında olan birileri öğretmen edasında onlara cesur, kararlı olmalarını ve bedel ödemeyi göze almalarını öğütlüyorlar. İşçilerse bu öğütlere göre hareket etmeleri halinde iş ve ekmeklerini kaybedeceklerinden gerçekçi bulmuyorlar. Bu işçi sınıfının mücadelesinin tarihsel dönüştürücü gücünü dilinden düşürmeyen sözde öncülerin kendilerini anlamadığını düşünüyorlar. Bu günlük hayatın içindeki kesişmeler sınıfla onun öncü partisinden olduğunu iddia edenlerin sürdürülebilir ilişkisine dönüşemiyor. İşçiler bir başka seferinde kendi arkadaşlarıyla mahalle kahvesinde gelişigüzel yığınlar halinde kendilerini hayatın akışına bırakıyorlar. Sınıfı bilinçlendirme ve örgütleme iddiasında olanlar aralarında kendi partisinin işçi sınıfının öncü partisi olduğu tezleriyle birbirlerinden kadro devşirmeye çalışıyorlar.

İşçi sınıfının henüz sınıf bilincine varamadığı, lümpen proletarya olarak gericiliğe taban teşkil ettiği, devrimci sınıf ve kitle sendikacılığının da bittiği, komünistlerin bir çok partiye bölündüğü, bunun giderek vahşileşen sistemi ve faşizmi yaşatmaya yaradığı söylemleri havada uçuşuyor. Se-

çimlerin de en ufak demokratik gelişme umudu bırakmadığı bu şartlarda devrimcilerin, sosyalistlerin, komünistlerin beklemesinin ekonomik ve sosyal hayatın giderek çekilmez hale geldiğinde er yada geç sosyal patlama olacağını ve kendilerinin bu örgütsüz yığınlara o zaman yol gösterebilecekleri iddiasıyla yudumladıkları son çaylarından sonra evlerine dağılmalarıyla sonuçlanıyor. Tam bir öğrenilmiş çaresizlik, komünistlik iddiasında olanlar arasında da hüküm sürüyor.

Ertesi gün çay sohbetinde derin bir tartışmaya giriliyor. Anti-faşist cephenin mutlaka kurulması nakaratını içselleştirmeden tekrarlıyorlar. Tartışmalar temel çelişki, baş çelişki, işçi sınıfının birliği, ulusal mücadele ve sınıf mücadelesinin öncelik sorunu, demokrasi cephesinde öncülük sorununda ayrışmalar başladığı sırada yanlarına bir çay içimlik oturan genç işçilerin tartışmaya katılamadan ayrılmalarıyla tartışma içinden çıkılamaz hal alıyor. Sınıfın öncülüğü iddiadan öteye gidemiyor. Demokrasi cephesi örülmek yerine daha temelde yeni gedikler açılıyor.

Profesyonel Devrimci Direnişçiler ve Direnişçi İşçiler

Bir gün sendikal mücadele nedeniyle işten atılan işçilerin direniş haberi geliyor. Birkaç kişi destek ziyaretine gidiyorlar. İşten çıkarılan 2

işçi olduğunu fabrikanın önünde kurulan direniş çadırında 5 profesyonel direnişçinin de katılımıyla bir haftadır direnişin sürdüğünü öğrendikleri sırada büyük şehirlerden birkaç avukat direnişteki işçileri ziyarete geliyor. Örgüt bağlantısıyla gelen avukatlar sendikal tazminat kazanacakları vaadiyle işten atılan işçilerin davalarını üstlenip gidiyorlar. Sonraki haftalarda karşılaştıkları işsiz kalan işçilerin durumlarının içler acısı olduğunu görüyorlar. İşten atılan işçilerin siyasal bağlantıları tarafından 2-3 kişiyle bağımsız devrimci bir sendikaya yetki için kararlılıkla ve cesaretle giriştikleri mücadelenin sonunda o devrimcilerle bağlarının koptuğunu iş bulamadıklarını, orada tanıştıkları avukatlarla sözleşme imzaladıklarını, kiralarını ödeyemediklerini, davalarının sonuçlanmasını beklediklerini öğreniyorlar. Aradan uzunca bir zaman geçtiğinde ise kazanılan tazminatın %12' si kadar nispi vekalet ücreti, %12 icra vekalet ücreti, %25 davacı işçiden sözleşme ücreti kazanan devrimci avukatların toplamda %49 ücret kazandıklarını öğreniyorlar. İşsizler kervanına katılan 2 işçi hiçbir devrimciye güvenmiyor. O direnişe desteğe gelen 5 profesyonel direnişçiyi ise o avukatların finanse ettiğini de öğreniyorlar. İşçiler yoluna küçük burjuva devrimciler yoluna.

Söylemeden geçmeyelim daha sonra karşılaşılan o bağımsız sendika başkanının eşi de avukatlardan biriymiş. Kendileri ve siyasi tutumları hakkında dedikodu yapıldığı kulağına gitmiş. Kendini komünist tanımlayanları uyarmaya *geldiğinde "Bu avukatlık ücretinin hepsi avukata kalmıyor, sınıf mücadelesine harcanıyor. Profesyonel direniş ekibinin geçimine harcanıyor. Ayrıca bizim partileşme sürecine de harcanıyor"* savunmasında bulunuyor. Özürü kabahatinden büyük. Nerden tutarsan dökülüyor. Sen işçinin çıkarını düşünmeyeceksin, kullanıp atacaksın sonra da işçi sınıfının davasına yatırım yaptığına işçiyi inandıracaksın. Yeni kullanıp atacağın işçiler bulup profesyonel direnişçi ve profesyonel avukatlarınla *„Türkiye'nin her yerinde biz varız"* deyip işçi sınıfının öncü partisi olduğuna işçileri inandıracaksın. Senin işçi sınıfının politik çıkarları uğ-

runa işçinin kendisini feda etmesi tezin insana devletin ya da milletin üstün çıkarları için genç vatan evlatlarını cepheye sürmesinden ne farkı kalıyor.

DİSK eski DİSK değil!

Son yıllarda çok söylenen bir söz *"Dünyada ve Türki-ye'de işçi sınıfı eski işçi sınıfı değil, Devrimci İşçi Sendikaları da eski demokratik sınıf ve kitle sendikaları değil."* Doğru söze ne denir. Acaba neden değil?

1973'lerde başlayan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu nasıl örgütlendi? TKP'nin projelendirdiği ve örgütlediği sürecin tarihçesine girmeyeceğim.

Gerçek TKP tarihinde bıraktığı ayak izlerinden tanınır. Herkes TKP'liyim diye ortaya çıkıyor. Bir TKP'liler# birçok TKP'ciler var.

70'li yılların sonlarına doğru Türkiye Komünist Partisi'nin tanığı olduğum işçi sınıfı içinde örgütlenmesinden gerçek bir hikayeyi aktarmakla yetineceğim: TKP fabrikalarda iğneyle kuyu kazarak, sabırla en az 2-3 işçi ile kurduğu ilişkiyi sendikayı öne koymadan politik düzeye taşır onlardan hücreler oluştururdu. Onları hemen DİSK'e yetki almak için fabrikada cepheye sürmezdi. Deşifre ederek işsiz kalmalarına yol açmazdı. Uzun hazırlıklarla eğittiği, küçük adımlarla pratik deneyim kazandırdığı adeta kadro niteliği kazandırdığı bu komünist işçilerin kafelerde sınıfın öncülüğü iddiasında bulunan küçük burjuva aydınların komünistlikleriyle hiç ilgisi yoktu.

Bu komünist işçiler işyerinin gözü kulağı olurlardı. İş yerinde yemekhane, izin, fazla mesai, yakacak, ikramiye, iş güvencesi gibi her sorunla ilgilenirler, diğer işçilerle arkadaşlık kurarlar, siyasal kimliklerini açık etmezlerdi. İşçilerin uğradıkları haksızlıklar karşısında spontane gelişen reaksiyonlarda öne çıkan politize olmasa da lider vasıflı işçilerle dostluk arkadaşlık geliştirirlerdi, kendilerinin öne çıkmak gibi hastalıkları yoktu. Son derece dikkatli bir şekilde fabrikadaki işçi kitlesini yönlendirebilecek doğal liderleri keşfederlerdi.

TKP İşyeri Hücreleri Çalışması

Nasıl mı keşfederlerdi? Anarko sendikalizminde moda olduğu günlerde bir demirdöküm fabrikasında işveren sarı sendikayı da devre dışı bırakmaya çalışıyor. Yıllık toplu sözleşmeye sendikayla oturmak istemiyor. İşçiler arasında genel olarak sendikacılara ve temsilcilere de güvensizliği kullanarak işçilerle doğrudan görüşme yolunu seçiyor. Sendika enflasyonun çok altında zam öneriyor. Diğer sosyal haklardan hiç bahsetmiyor. İşçiler de kendilerinin muhatap alınmasına daha sıcak bakıyor. TKP'nin orada Ekrem ve Mustafa'dan başka kimsesi yok. Onlar da işe gireli 3 ay olmuş.

Önce Personel Müdürü bütün işçileri fabrika önünde topluyor. Ardından genel müdür gelip bir nutuk atıyor. Genel müdürün hiçbir vaat içermeyen konuşması işçiler arasında homurdanmaya yol

açıyor.

Mehmet Usta'nın hikayesi başlıyor

Yukarıdan izleyen patron iniyor aşağıya ve merdivenlerde keskin bir konuşmaya girişiyor. Fabrikanın durumunun çok zorda olduğundan bu yıl hiçbir zam yapamayacağını söyledikten sonra, *"ben gerekirse bu fabrikanın kapısına bugün kilit vururum. Bana fabrikanın hiçbir getirisi yok. Ben sırf siz işinizden olmayasınız diye, size ekmek kapısı olsun diye bu fabrikayı açık tutuyorum. İşine gelen kalır, işine gelmeyen gider, işte kapı! Görüşme bitmiştir."* diyerek sözlerini tamamladığında 500 civarı işçiyi derin bir sessizlik kapladığı sırada fabrikada pek konuşmayan, sorulduğunda kısa cevaplarla yetinen, hafif kekeme, heybetli görünüşüyle insanda saygı uyandıran Mehmet Usta, gür sesiyle önce hafif kekeleyerek patrona *"Arkadaşım sen bana ekmek vermiyorsun, ben sana ekmek veriyorum. Kazanmıyorsan kapat o zaman, sen bana kapıyı gösteremezsin. Ben sana kapıyı gösteririm!"* Sözleri ardından işçiler coştular. *"Bravo Mehmet Usta!"* ve patrona yuh sesleri yükseldi.

Mehmet Usta Ekrem'in bölüm ustasıydı. Ekrem Mustafa'yla Mehmet Usta`nın tam arkasında bulunuyordu. Mehmet Usta'nın beline avucuyla dokunarak *"Ağzına sağlık ustam"* dedi. Ardından Mustafa'da *"Mehmet Ustam tebrik ederim"* dedi. Mehmet Usta etrafında sevgi çemberi ile kuşatılırken patron çoktan binanın içine kaçmış, ardından müdürleri de gözden kaybolmuştu. Mehmet Usta'nın kendisine yönelik sevgi gösterisine rağmen yüzündeki gergin ifade kaybolmuyordu. Gözlerini üst kattaki patronun penceresine dikmiş, *"Ba ba bak şerefsize, na na nankör şerefsiz"* diye söylenerek işinin başına döndü. Ekrem'in gözü Mehmet Usta'daydı. Zaman zaman gözleri karşılaştığında Mehmet Usta'nın keskin bakışlarından gözlerini kaçırıyordu.

TKP Kadroları Devreye Giriyor

Akşam iş çıkışında Ekrem ve Mustafa Mehmet Usta'yı bulup mutlaka konuşmak istiyorlardı. Önceleri hiç dikkate almadıkları bu adam onların gözlerinde bir kahramana dönüşmüştü. Onun çıkabileceği mahalle kahvelerinin önünden geçtiler. Bulamıyorlardı. Tesadüf sonucu Mehmet Usta'yı kahveden bozma havuzu olmasa da adı 'Havuzlu Restoran' olan bir yerde pencerenin önünde tek başına rakısını yudumlarken gördüler. Hemen yanına gidip merhaba demeleriyle Mehmet Usta, *"Gelin bakalım, oturun gençler"* demesi bir oldu. Derin bir tanışma sohbetinin ardından konu fabrikadaki takdire şayan çıkışına geldi. Mehmet Usta, *"Yıllarımı verdim.,nankör p...venk"* diye söylendi. Ardından *"Bu fabrikanın temelinden beri va va varım ben. O kredi borcu öderken benim sırtımdan ter aktı. Sonra kalantor oldu. Şimdi de bizim ekmeğimizi kafamıza kakıyor. Kapatsın, bana ekmek yoksa ona da ekmek çıkmasın o zaman"* diye söylenmeye devam ediyordu.

Ekrem ve Mustafa bu görüşmenin ardından fabrikada Mehmet Usta ile resmi iş ilişkisinin dışında hiç bir-

likte boş vakit geçirmediler ama hemen her akşam ya kahvede ya da caddelerde yürüyerek saatlerce sohbet ettiler. Maaşı alınca yine aynı restorana ve aynı masaya oturup rakılarını yudumladılar.

Fabrikada işverenle sendika arasında sözleşme imzalanamadı. Sendikanın sözleşme süresi dolduğundan işveren sendikayı fabrikadan atmak istiyor, sendika da durumu bildiği için grev kararı da almaktan çekiniyordu. Bu gelişmeler ışığında Ekrem ve Mustafa Mehmet Usta'nın tecrübesinden öğrendikleri kadarıyla işveren fabrikayı kapatma konusunda blöf yapmış bir daha da sözünü etmemiş. Üzerinden 2 ay geçmiş işler yürüyordu.

DİSK Maden-İş yetki alıyor

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası çevre il ve ilçelerde çok fazla ekonomik ve sosyal haklar kazanıyordu. Maden-İş yakın bir bölgede bir buzdolabı fabrikasında 2 ayda bir maaş tutarında ikramiye, kira ve yakacak yardımı kazandığı işçiler arasında duyulmaya başlanmıştı.

Ekrem'in *"Mehmet Usta biz bu fabrikaya Maden-İş'i getirebilir miyiz?"* demesiyle *"Getiririz tabi, onlara mı soracağız. Hangi sendikayı istersek onu getiririz. Satılık bu şerefsizler"* dedi. Ardından *"siz daha yenisiniz fabrikada ortalıkta fazla görünmeyin ben ayarlıycam"* sözleriyle uyardı. Bu konuşmanın üzerinden 2 ay geçtiğinde Bakanlıktan Maden-İş Sendikası'nın yetki kararı geldi. O zaman noterden sendikaya üye olunuyor, gizlilik çok önemliydi. Bakanlıktan yetki gelince işverenin haberi olması gerekirken çoğu iş yerinde patron önceden haber alıp işçi çıkartıyordu. Şimdiki gibi E-Devlet'ten online üyelik yoktu.

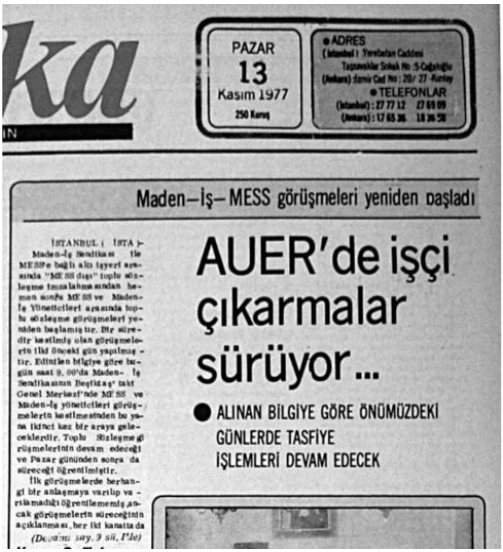
ka

PAZAR
13
Kasım 1977
250 Kuruş

ADRES
TELEFONLAR

Maden–İş– MESS görüşmeleri yeniden başladı

AUER'de işçi çıkarmalar sürüyor...

ALINAN BİLGİYE GÖRE ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE TASFİYE İŞLEMLERİ DEVAM EDECEK

Bu olayın ardından işveren Mehmet Usta'yı tazminatını ödeyerek işten çıkardı. Eski ve yeni sendika arasında yetki sorunu yaşansa da birkaç ay içinde büyük çoğunluğun desteğiyle DİSK Maden-İş yetkisini kabul ettirdi.

Mehmet Usta artık TKP'li bir Komünist

Mehmet Usta mesleği sayesinde iş bulmakta güçlük yaşamadı. Başka iş yerlerinde de kendisinin hücre örgütlenmeleriyle öne çıkmadan DİSK'e bağlı Maden-İş'e iş yerleri kazandırdı.

12 Eylül Faşist Askeri Darbesi'nin ardından şehirdeki evini yurt dışı çıkış öncesi ara istasyon olarak illegal TKP örgüt üyelerine tahsis edip ailesiyle köydeki baba evine yerleşti.

Mehmet Usta yaşasaydı bu tarihe geçtiği hikayeden kendini tanır ve gururlanırdı. Çünkü, o *"Bizim çocuklarımıza ve torunlarımıza mücadelemizden başka bırakacak mirasımız yok"* derdi.

İşçi sınıfı tarihinde *„ben işçi sınıfının öncü partisiyim"* diyenler değil, öncülüğü kazananlar öncü kabul edilirler.

Günümüz Türkiye'sinde bu nedenle ilgisi olmayanlar da TKP mirasına sahip çıkmaya çalışmaktadırlar.

Türkiye'de bir TKP vardır, birde TKP'ciler.

TKP'yi logodan tanıyamayabilirsiniz, onu tarihteki ayak izlerinden tanırsınız.

Yoldaşça kalın.